

Beskattning av företag, kapital och fastighet

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar skatteutskottet kvarvarande motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2016 om beskattning av företagande, kapital och fastigheter.

Motionerna avstyrks. Utskottet hänvisar i flera fall till det arbete som pågår på de områden motionerna tar upp.

I betänkandet finns 15 reservationer (M, SD, C, V, L, KD).

Behandlade förslag

Cirka 70 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2016/17.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	7
Ärendet och dess beredning.....	7
Utskottets överväganden.....	8
Företagande och investeringar, allmänna frågor.....	8
Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag	13
Förutsättningar för generationsskiften i fåmansföretag	16
Kapitalvinst vid fastighetsförsäljning	18
Ränteavdrag samt skattereduktion för underskott av kapital	21
Fastighetsskatt på elproduktion	23
Boendebeskattning	24
Arvs-, gåvo- respektive förmögenhetsskatt	29
Företags rätt till avdrag för gåvor och donationer till lärosäten.....	30
Konstinköp	32
Enskilda näringsidkares personliga friskvård	33
Reservationer	34
1. Företagande och investeringar, allmänna frågor, punkt 1 (M).....	34
2. Företagande och investeringar, allmänna frågor, punkt 1 (SD)	35
3. Företagande och investeringar, allmänna frågor, punkt 1 (C)	36
4. Företagande och investeringar, allmänna frågor, punkt 1 (V)	39
5. Företagande och investeringar, allmänna frågor, punkt 1 (KD)	40
6. Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag, punkt 2 (C)	42
7. Förutsättningar för generationsskiften i fåmansföretag, punkt 3 (M, C, L, KD).....	43
8. Kapitalvinst vid fastighetsförsäljning, punkt 4 (SD)	44
9. Kapitalvinst vid fastighetsförsäljning, punkt 4 (C).....	46
10. Ränteavdrag samt skattereduktion för underskott av kapital, punkt 5 (V)	47
11. Fastighetsskatt på elproduktion, punkt 6 (SD).....	48
12. Boendebeskattning, punkt 7 (SD).....	48
13. Boendebeskattning, punkt 7 (KD)	49
14. Avdrag för sponsring, representation, gåvor och forskning, punkt 9 (C)	51
15. Konstinköp, punkt 10 (C)	51
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	53
Motioner från allmänna motionstiden 2016/17	53

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Företagande och investeringar, allmänna frågor

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:116 av Josef Fransson m.fl. (SD),

2016/17:119 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 4, 5 och 7,

2016/17:350 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 1,

2016/17:1196 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkande 8,

2016/17:1737 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 10,

2016/17:1943 av Hans Rothenberg m.fl. (M),

2016/17:1947 av Hans Rothenberg och Finn Bengtsson (båda M),

2016/17:1955 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkandena 1 och 2,

2016/17:2157 av Borian Åberg (M),

2016/17:2450 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 14,

2016/17:2551 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkandena 1–4,

2016/17:2645 av Camilla Waltersson Grönvall (M),

2016/17:2659 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 2,

2016/17:2926 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkandena 1–3,

2016/17:2948 av Eskil Erlandsson och Anders Åkesson (båda C),

2016/17:3010 av Per Åsling (C),

2016/17:3153 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M),

2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 7 och

2016/17:3359 av Larry Söder (KD).

Reservation 1 (M)

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (C)

Reservation 4 (V)

Reservation 5 (KD)

2. Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:3032 av Per Åsling (C) och

2016/17:3270 av Penilla Gunther (KD) yrkande 2.

Reservation 6 (C)

3. Förutsättningar för generationsskiften i fåmansföretag

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:3270 av Penilla Gunther (KD) yrkande 1 och

2016/17:3402 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD).

Reservation 7 (M, C, L, KD)

4. Kapitalvinst vid fastighetsförsäljning

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:532 av Sten Bergheden (M),
 2016/17:1369 av Jimmy Ståhl (SD),
 2016/17:1552 av Tina Ghasemi (M) yrkande 2,
 2016/17:1877 av Margareta Cederfelt (M),
 2016/17:2405 av Mikael Eskilandersson och Sara-Lena Bjälkö (båda SD),
 2016/17:2590 av Olle Felten m.fl. (SD),
 2016/17:2647 av Camilla Waltersson Grönvall (M),
 2016/17:3118 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 1 och
 2016/17:3264 av Anti Avsan och Isabella Hökmark (båda M) yrkandena 1 och 2.

Reservation 8 (SD)

Reservation 9 (C)

5. Ränsteavdrag samt skattereduktion för underskott av kapital

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:200 av Daniel Sestrajcic m.fl. (V),
 2016/17:615 av Susanne Eberstein och Ingemar Nilsson (båda S),
 2016/17:1150 av Catharina Bråkenhielm (S),
 2016/17:1570 av Jörgen Andersson (M) yrkandena 1 och 2,
 2016/17:1788 av Fredrik Schulte (M),
 2016/17:2153 av Sten Bergheden (M),
 2016/17:2420 av Mikael Eskilandersson och Sara-Lena Bjälkö (båda SD) och
 2016/17:2750 av Erik Bengtzboe (M).

Reservation 10 (V)

6. Fastighetsskatt på elproduktion

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:1772 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) yrkande 18 och
 2016/17:2898 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) yrkande 4.

Reservation 11 (SD)

7. Boendebeskattning

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:696 av Amir Adan (M),
 2016/17:960 av Hanna Westerén och Marie Granlund (båda S),
 2016/17:1507 av Margareta Cederfelt (M),
 2016/17:1554 av Lars-Arne Staxäng och Finn Bengtsson (båda M) yrkandena 1 och 3,
 2016/17:2214 av Catharina Bråkenhielm m.fl. (S) yrkande 1,
 2016/17:2366 av Sara-Lena Bjälkö (SD),
 2016/17:2411 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 4 och 5,

2016/17:2421 av Mikael Eskilandersson och Sara-Lena Bjälkö (båda SD),

2016/17:2516 av Markus Wiechel och Johan Nissinen (båda SD) yrkande 5,

2016/17:2731 av Erik Bengtzboe (M),

2016/17:3347 av Caroline Szyber m.fl. (KD) yrkande 43,

2016/17:3351 av Roger Hedlund och Mikael Eskilandersson (båda SD) yrkandena 10 och 14 samt

2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 9.

Reservation 12 (SD)

Reservation 13 (KD)

8. Arvs-, gåvo- respektive förmögenhetsskatt

Riksdagen avslår motion

2016/17:2632 av Annika Lillemets och Valter Mutz (båda MP) yrkandena 1 och 2.

9. Avdrag för sponsring, representation, gåvor och forskning

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:2479 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 2 och

2016/17:3038 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 8.

Reservation 14 (C)

10. Konstinköp

Riksdagen avslår motion

2016/17:2950 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 5.

Reservation 15 (C)

11. Enskilda näringsidkares personliga friskvård

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:365 av Rickard Nordin (C) yrkande 3 och

2016/17:3323 av Maria Plass m.fl. (M).

Stockholm den 30 mars 2017

På skatteutskottets vägnar

Per Åsling

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Per Åsling (C), Jörgen Hellman (S), Maria Malmer Stenergard (M), Maria Strömkvist (S), Helena Bouveng (M), Peter Persson (S), Olle Felten (SD), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Rasmus Ling (MP), Lotta Finstorp (M), David Lång (SD), Mathias Sundin (L), Daniel Sestrajcic (V), Larry Söder (KD), Patrik Lundqvist (S), Jamal El-Haj (S) och Linus Sköld (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Under höstens behandling av statsbudgeten för 2017 ställde sig riksdagen bakom skattepolitikens inriktning och de förslag till ändringar på skatteområdet som lades fram i budgetpropositionen. Samtidigt avslög riksdagen de motioner som väckts under den allmänna motionstiden 2016 och som innehöll förslag om skatteändringar som borde prövas tillsammans med beslutet om fastställande av regeringens förslag till inkomstberäkning (prop. 2016/17:1, yttr. 2016/17:SkU1y, bet. 2016/17:FiU1, rskr. 2016/17:49).

I detta betänkande behandlar skatteutskottet kvarvarande motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2016 om beskattningen av företag, kapital och fastigheter. Motionerna innehåller huvudsakligen förslag om tillkännagivanden till regeringen om ändringar eller utredningar av olika regler i inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, eller andra skattelagar.

Utskottets överväganden

Företagande och investeringar, allmänna frågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om inriktningen av det fortsatta arbetet med företags- och kapitalbeskattning.

Jämför reservationerna 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V) och 5 (KD).

Riktlinjer för skattepolitiken

Riksdagen antog våren 2015 nya riktlinjer för skattepolitiken (prop. 2014/15:100, bet. 2014/15:FiU20, rskr. 2014/15:254). Av dessa framgår att skattepolitikens främsta syfte är att finansiera den gemensamma välfärden, olika samhällsfunktioner och andra offentliga utgifter. Skatterna ska tas ut på ett sätt som är förenligt med de övergripande målen för regeringens ekonomiska politik. Skattepolitiken ska vid sidan om att säkra goda och stabila skatteintäkter även skapa förutsättningar för en hållbar tillväxt, hög sysselsättning och ett rättvist fördelat välstånd samt bidra till ett miljömässigt och socialt hållbart samhälle. Skattepolitiken bör därutöver utformas enligt ett antal vägledande principer som handlar om ett legitimt och rättvist skattesystem, generella och tydliga regler, beskattning i nära anslutning till inkomsttillfället samt hållbara regler i förhållande till EU. Regeringen anser att skatteutgifter, dvs. stöd till hushåll och företag på budgetens inkomstsida till följd av särregler, t.ex. nedsatt skatt på vissa varor och tjänster, regelbundet bör omprövas.

Motionerna

I kommittémotion 2016/17:116 av Josef Fransson m.fl. (SD) anförs att regeringen bör utreda införandet av innovationsboxar.

I kommittémotion 2016/17:350 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 1 föreslås att regeringen skyndsamt ser över beskattningen av företag.

I kommittémotion 2016/17:1196 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkande 8 anförs att det bör utredas om inkomstskattelagens bestämmelser om fast driftsställe är ändamålsenligt utformade för att täcka in utländska företag som i stor omfattning verkar i Sverige.

I partimotion 2016/17:1737 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 10 föreslås att regeringen utreder möjligheterna att skattemässigt gynna företag inom basindustrin som väljer att förlägga förädling av råvaror i Sverige.

I motion 2016/17:1947 av Hans Rothenberg och Finn Bengtsson (båda M) föreslås att regeringen ser över skattesystemet ur ett socialt och ekologiskt

hållbarhetsperspektiv för att se hur man bättre kan främja en positiv utveckling genom exempelvis skatteavdrag eller andra ekonomiska incitament.

I motion 2016/17:2157 av Boriana Åberg (M) anförs att företagsbeskattningen bör reformeras så att en del av beskattningsrätten av företag överförs till kommunerna.

I motion 2016/17:2645 av Camilla Waltersson Grönvall (M) anförs att regeringen bör överväga att göra det lika lönsamt att investera i kompetensutveckling som i maskiner. Motionären menar att investeringar i kompetensutveckling bör kunna skrivas av på samma sätt som investeringar i maskiner, för att öka produktiviteten, höja kvaliteten och inte minst för att stärka Sveriges konkurrenskraft.

I kommittémotion 2016/17:2659 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 2 föreslås att regeringen minskar regelbördan och ser över skattesituationen för besöksnäringen.

I kommittémotion 2016/17:3153 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) anförs att skattereglerna som berör svenska lantbrukare bör ses över.

I motion 2016/17:3359 av Larry Söder (KD) föreslås att konsekvenserna av att införa ett grundavdrag för juridiska personer utreds.

Flera motionärer har lämnat förslag på utformningen av ett s.k. skogskonto och skogsavdrag.

I kommittémotion 2016/17:1955 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkandena 1 och 2 föreslås att regeringen ser över möjligheten att införa ett miljöanpassat skogsavdrag. Motionärerna anser att systemet med skogskonto och skogsskadekonto bör behållas i ett övergångsskede mellan nuvarande och kommande system.

I kommittémotion 2016/17:2450 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 14 anförs att skogskontot är ett skattesystem som möjliggör en mer långsiktig och ändamålsenlig beskattning vid avverkning av skog och därför inte bör avskaffas. Liknande yrkanden återfinns i motion 2016/17:2948 av Eskil Erlandsson och Anders Åkesson (båda C) och 2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD).

I kommittémotion 2016/17:2551 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkandena 1–4 anförs att skogskontot och skogsskadekontot behövs eftersom skogsbruket har specifika förutsättningar i och med skogens långsamma tillväxttakt. Motionärerna föreslår att regeringen utreder möjligheten att överlåta skogskonto och skogsskadekonto genom arv eller gåva och att stormskogslivid ska kunna avsättas till ersättningsfond. Vidare vill motionärerna göra det möjligt att avsätta ersättningen som ges för naturvårdsavtal, naturreservat och dylikt till en periodiseringsfond, i likhet med dagens skogskonon.

I motion 2016/17:3010 av Per Åsling (C) anförs att det är motiverat att förslaget om ett nytt stickår bryts ut från beredningen av Skatteförenklingsutredningens förslag och genomförs i förtid.

Vidare handlar flera motionsyrkanden om förändringar av investeraravdraget.

I kommittémotion 2016/17:119 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 4, 5 och 7 föreslås att möjligheten för juridiska personer att använda investeraravdraget utreds och att nivån på investeraravdraget ökas. Vidare föreslår motionärerna att beräkningen av avgiftsunderlaget för investeringssparkonton snarast återställs till den ursprungliga nivå som gällde vid införandet.

I motion 2016/17:1943 av Hans Rothenberg m.fl. (M) anförs att regeringen bör se över möjligheterna att utöka och utveckla investeraravdraget så att det även omfattar investerare som har sitt kapital knutet i bolag.

I motion 2016/17:2926 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkandena 1–3 föreslås att tillgången till riskkapital stärks, att entreprenörskonton införs som skapar möjlighet för privatpersoner och företag att skjuta vinstskatt framför sig och att ett generösare riskkapitalavdrag införs.

Utskottets ställningstagande

Skattepolitiken bör sträva efter en ökad enhetlighet. Enkla, tydliga och hållbara regler med få undantag samt breda skattebaser är grundläggande principer. Utskottet konstaterar att ett flertal utredningar på företagsbeskattningens område för närvarande bereds i Regeringskansliet.

Företagsskattekommittén överlämnade den 12 juni 2014 sitt slutbetänkande Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet till regeringen. Kommitténs uppdrag var att lämna förslag på ett nytt system för beskattning av bolag. De föreslagna reglerna ska enligt direktiven öka den skattemässiga neutraliteten mellan eget och lånat kapital och om möjligt ersätta de nuvarande reglerna för ränteavdragsbegränsningar. Utöver detta har kommittén haft i uppdrag att mot bakgrund av den ökade internationaliseringen se över de nuvarande reglerna för koncernbidrag och underprisöverlåtelse. Dessutom hade kommittén i uppdrag att lämna ett förslag om källskatt på ränta. I två delbetänkanden har kommittén lämnat förslag på skatteincitament för riskkapital (SOU 2012:3) och skatteincitament för forskning och utveckling (SOU 2012:66). Ett av förslagen var riktat till företagen i form av ett anstånd med betalning av svenska arbetsgivaravgifter, kallat emissionskredit.

Skatteförenklingsutredningen överlämnade den 8 oktober 2014 sitt förslag till förenklade skatteregler för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag till regeringen (SOU 2014:68). Utredningen föreslår bl.a. att en ny avsättningsmöjlighet införs, s.k. företagsfond, som ersätter reglerna om skogskonto, skogsskadekonto, upphovsmannakonto och expansionsfond. Reglerna om periodiseringsfond slopas för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i svenska handelsbolag. Två modeller för att beräkna positiv räntefördelning införs, fullständig och förenklad räntefördelning. Negativ räntefördelning slopas. Även detta förslag bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Utskottet har tidigare betonat det angelägna i att skattereglerna underlättar ett aktivt sparande. Sedan 2012 finns en schablonbeskattad sparform för enskilda personer, ett investeringssparkonto, med syftet att göra det enklare att

spara i aktier och andra värdepapper. Reglerna om investeringssparkonto är ett parallellt system till dagens regler om kapitalbeskattning av värdepapper. Det innebär att sparandet på ett investeringssparkonto är frivilligt. Spararen behöver inte redovisa kapitalvinst eller kapitalförlust på varje avyttring, vilket innebär att det blir lättare att deklarerat. Spararen slipper skattekonsekvenser av att t.ex. sälja aktier och byta fonder på kontot. I stället betalar spararen varje år en schablonskatt baserad på statslåneräntan, på liknande sätt som redan gäller för sparande i pensions- eller kapitalförsäkringar. Inte heller beskattas ränta, utdelning eller annan avkastning som lämnas på de tillgångar som förvaras på kontot. Det går att ta ut pengar från kontot helt fritt, och de uttagna beloppen ska inte heller beskattas. Utskottet anser att detta är en välkommen reform eftersom reglerna för beskattning av aktier och andra finansiella instrument är komplicerade och inte sällan leder till misstag och felaktigheter. För att uppnå effektivitet i beskattningen och upprätthålla neutraliteten i skattesystemet gjordes även vissa ändringar i beskattningen av kapitalförsäkringar. Samtidigt infördes en omläggning av beskattningen av svenskeregistrerade investeringsfonder till följd av EU-rätten. Dessa ändringar innebär att investeringsfonder inte längre är skattskyldiga för inkomst av tillgångar som ingår i fonden. I stället ska den som är delägare i en investeringsfond, svensk eller utländsk, ta upp en schablonintäkt som beräknas på grundval av värdet på delägarens fondandelar vid kalenderårets ingång.

Investeraravdraget infördes den 1 december 2013 för att främja tillgången till kapital för mindre företag och tillväxtföretag. Investeraravdraget ger tillväxtföretagen goda villkor att växa, utvecklas och anställa i Sverige. Genom att skapa incitament att tillföra eget kapital i dessa företag ökar soliditeten i företagen, vilket gör företagen mer robusta och livskraftiga. Vidare bidrar investeraravdraget till att den skattemässiga behandlingen av investeringar som finansieras med eget respektive lånat kapital jämnas ut och sänker småföretagens kapitalkostnader. Riksdagen antog så sent som den 25 november 2015 regeringens förslag till anpassning av investeraravdraget till kommissionens riktlinjer om statligt stöd för riskfinansieringsinvesteringar. Investeraravdrag får därmed inte göras om den skattskyldige eller någon närstående under något av de två beskattningsåren närmast före det år förvärvet sker (förvärvsåret) eller under förvärvsåret fram till tidpunkten för förvärvet direkt eller indirekt innehar eller har innehaft andelar i det företag i vilket andelar har förvärvats eller i ett annat företag inom samma koncern. Den nya bestämmelsen trädde i kraft den 1 januari 2016.

Näringsutskottet tillstyrkte i betänkande 2015/16:NU23 regeringens förslag på en struktur för finansiering av innovation och hållbar tillväxt med motiveringen att det under de senaste åren har förts en viktig diskussion om hur de statliga kapitalförsörjningsinsatserna kan förbättras. Ett syfte med förslaget är att tydliggöra och förenkla det tidigare systemet för statliga finansieringsinsatser. Detta är ambitioner som näringsutskottet ställde sig positivt till. Utskottet ansåg att det statliga riskkapitalet ska vara marknadskompletterande och gå in i tidiga utvecklingsfaser för företagen,

samtidigt som insatsernas främsta syfte ska vara att stimulera fram mer privat riskkapital på marknaden. Ett alternativ som förts fram under de senaste åren är en s.k. fond-i-fond-lösning, där det statliga riskkapitalet samverkar med privata fonder för att nå mindre och växande företag och på så sätt bidrar till att få ut mer privat kapital på marknaden. Riksdagen biföll regeringens förslag den 16 juni 2016.

Utskottet konstaterar mot denna bakgrund att flera av de frågor om villkoren för investeringar, sparande och företagens kapitalförsörjning som har tagits upp i motionerna gäller eller har anknytning till redan vidtagna reformer eller det arbete som pågår. Riksdagen bör därför inte överväga något tillkännagivande till regeringen i dessa hänseenden.

OECD presenterade under 2015 en handlingsplan med 15 punkter för att motverka erosion av skattebaser och otillbörlig vinstflyttning (Base Erosion and Profit Shifting, BEPS). Resultatet av arbetet ger Sverige bättre möjlighet att kontrollera att företag inte flyttar sina vinster till andra länder utan att de bedriver någon verksamhet där, och nya verktyg för att motverka företags skatteundandragande. En av punkterna har varit att se över och harmonisera definitionen av fast driftsställe i OECD:s modellavtal. Utskottet förutsätter att regeringen tillsammans med OECD kommer att fortsätta arbetet med att jämna ut villkoren mellan de företag som använder sig av aggressiv skatteplanering och de företag som inte använder sig av sådana upplägg. Vidare antog rådet i juni 2016 direktivet mot skatteundandraganden. Direktivets syfte är att motverka skatteundandraganden i företagssektorn på den inre marknaden, och innefattar bl.a. en regel om utflyttningsbeskattning som ska förhindra att företag flyttar tillgångar till ett annat land enbart för att undvika beskattning. Den allmänna regeln mot missbruk ska motverka aggressiv skatteplanering när andra regler inte gäller. Regeln om kontrollerade utländska bolag (CFC-regeln) ska förhindra vinstöverföring till länder med ingen eller låg skatt. Direktivet ska, med vissa undantag, vara genomfört senast den 31 december 2018.

Mot denna bakgrund finner utskottet inte att det är nödvändigt att nu rikta ett tillkännagivande till regeringen om en översyn av reglerna om fast driftsställe i inkomstskattelagen.

Utskottet finner i övrigt inte anledning att föregå beredningen av ovan beskrivna utredningar och avstyrker samtliga motionsyrkande under detta avsnitt.

Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om en översyn av fåmansföretagens skatteregler.

Jämför reservation 6 (C).

Gällande rätt

De särskilda reglerna för beskattning av utdelning från ett fåmansföretag och kapitalvinst vid avyttring av andelar i ett sådant företag tillkom vid 1990 års skattereform. Syftet är primärt att förhindra att arbetsinkomst omvandlas till lägre beskattad kapitalinkomst (prop. 1989/90:110 s. 467). Utgångspunkten var att inkomster som härrör från ägarens egna arbetsinsatser i företaget ska beskattas på ungefär samma nivå som anställdas löneinkomster. De särskilda skattereglerna, som brukar kallas 3:12-reglerna, återfinns i 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL. Ett typiskt fåmansföretag är ett aktiebolag eller en ekonomisk förening där fyra eller färre delägare har mer än hälften av rösterna. Om en av delägarna har den verkliga bestämmanderätten över en oberoende verksamhetsgren räknas bolaget eller föreningen som ett fåmansföretag även om det första villkoret inte är uppfyllt. Vid bedömningen av hur många personer som äger en del i företaget ska personer som ingår i samma krets av närstående anses som en person. Reglerna om utdelning och kapitalvinst gäller enbart personer med s.k. kvalificerade andelar i fåmansföretaget. En andel är kvalificerad om delägaren eller någon närstående till denne har varit verksam (aktiv) i betydande omfattning i företaget under beskattningsåret eller något av de fem föregående åren. En delägare eller en närstående till denne anses vara verksam i betydande omfattning om hans eller hennes arbetsinsatser har stor betydelse för vinstgenereringen i företaget. Det är den ekonomiska betydelsen av arbetsinsatsen som är avgörande, inte delägarens formella ställning. Som närstående räknas maka eller make, föräldrar, far- och morföräldrar, barn, barnbarn osv. samt deras respektive maka eller make, syskon och deras makar, barn, barnbarn samt dödsbo som någon i närståendekretsen är delägare i.

Om en aktiv delägare tar ut lön från sitt eget bolag beskattas den på vanligt sätt och beläggs med arbetsgivaravgifter. De särskilda reglerna gäller inte löneuttag utan tar sikte på belopp som ägaren lyfter som utdelning eller tillgodogör sig som kapitalvinst vid försäljning av aktier i fåmansbolaget. I avsaknad av de särskilda reglerna skulle utdelning och avyttringar beskattas som inkomst av kapital. De s.k. 3:12-reglerna medför att den del av bolagets inkomster som ägaren tillgodogör sig som utdelning eller kapitalvinst i stället fördelas mellan inkomstslagen tjänst och kapital. När delägaren lyfter utdelningar från företaget eller säljer andelar i bolaget ska alltså utdelningen

respektive kapitalvinsten delas upp i en tjänsteinkomstbeskattad del och en kapitalinkomstbeskattad del. 3:12-reglerna används för att bestämma hur mycket av en utdelning från företaget eller en kapitalvinst från sålda andelar som ska tas upp till progressiv beskattning i inkomstslaget tjänst och hur stor del som ska tas upp till proportionell beskattning i inkomstslaget kapital. Upp till en viss nivå (ett schablonmässigt beräknat gränsbelopp) som bestäms med hänsyn till storleken av det insatta kapitalet och utbetalda löner beskattas utdelning och aktiva delägars vinst vid försäljning av aktier i bolaget med skattesatsen 20 procent. Utdelning och kapitalvinst över gränsbeloppet tas upp i inkomstslaget tjänst.

Ändringar i reglerna fr.o.m. den 1 januari 2006

Genom en reformering av reglerna fr.o.m. den 1 januari 2006 utvidgades utrymmet för det som kan tas ut som kapitalbeskattad inkomst. Det infördes också en schablonregel, den s.k. förenklingsregeln, med tanke främst på företagare som har ett litet kapital och ett fåtal anställda, t.ex. nystartade företag. I stället för att beräkna utrymmet för kapitalbeskattning enligt de ordinarie, mer komplicerade reglerna tilläts en ägare av en kvalificerad andel att använda ett belopp motsvarande 1,5 inkomstbasbelopp som gränsbelopp, dvs. det utrymme som anger hur mycket det är möjligt att ta ut ur bolaget till endast 20 procent kapitalinkomstskatt. Schablonbeloppet har därefter höjts vid tre tillfällen. Syftet med höjningarna av schablonbeloppet har varit att stimulera nyföretagande och förenkla för företagare som har ett litet kapital och ett fåtal anställda. Andra förändringar som har införts under senare tid gäller det löneuttagskrav som tillämpas för att nivån på företagets löneutbetalningar ska få räknas aktiva delägare till godo vid beräkningen av hur mycket som ska kapitalinkomstbeskattas hos ägaren. Många företagare ansåg att löneuttagskravet var alltför högt. Kritiken gick bl.a. ut på att höga löneuttag riskerar att leda till likviditetsproblem och att ett högt lönekrav leder till svårigheter för medarbetarägda konsultföretag. Vidare var det svårt för företagare som arbetar deltid att utnyttja löneunderlagsregeln. Det maximala löneuttagskravet sänktes från 15 till 10 inkomstbasbelopp den 1 januari 2009. Från och med samma tidpunkt gäller även enklare regler för beräkning av gränsbelopp och att rätten till årets gränsbelopp inte går förlorad efter förvärv genom arv, testamente, gåva, bodelning eller liknande. I 57 kap. 22 § IL finns en takregel för hur mycket som ska beskattas i inkomstslaget tjänst. Denna s.k. 100-basbeloppsregel innebär att en kapitalvinst inte ska tas upp som inkomst av tjänst till den del det skulle medföra att den skattskyldige och närstående under avyttringsåret och de fem föregående beskattningsåren från ett företag har tagit upp högre belopp än motsvarande 100 inkomstbasbelopp (5 930 000 kronor vid kapitalvinst 2016), sammanlagt i inkomstslaget tjänst. Kapitalvinst härutöver beskattas utan kvotering till 30 procent i inkomstslaget kapital.

Från och med den 1 januari 2012 finns även en takregel för beskattning av utdelning i inkomstslaget tjänst som reglerar till vilken del utdelning under ett

och samma beskattningsår ska beskattas som inkomst av tjänst. Regeln innebär att utdelning inte ska tas upp i inkomstslaget tjänst till den del det skulle medföra att den skattskyldige och närstående, som inräknas i samma närståendekrets, under beskattningsåret sammanlagt i inkomstslaget tjänst tagit upp utdelning från ett företag med högre belopp än motsvarande 90 inkomstbasbelopp. Den del av utdelningen som överstiger gränobeloppet och takbeloppet ska beskattas på samma sätt som gäller för kapitalvinstbeskattningen, dvs. till 30 procent i inkomstslaget kapital.

Ändring av reglerna fr.o.m. den 1 januari 2014

En skärpning av 3:12-reglerna infördes den 1 januari 2014 till följd av att utformningen av löneunderlagsregeln hade medfört att delägare i personalintensiva fåmansföretag trots relativt låga löneuttag hade kunnat ta ut en stor andel av resultatet som lågt beskattad utdelning. Dessutom hade kombinationen av en förmånlig löneunderlagsregel och bestämmelsen i 57 kap. 3 § IL, som innebar att även företag med många verksamma delägare föll in under 3:12-reglerna, gjort att ersättningen för risk och avkastningen på insatt kapital inte stod i proportion till den avkastning som kunde ges i form av kapitalbeskattad utdelning. Reglernas utformning medförde därför att verksamma delägare i stora fåmansföretag med många anställda kunde tillgodoräkna sig mycket stora lönebaserade utrymmen. Skärpningen i 3:12-reglerna innebar att det infördes ett kapitalandelskrav om 4 procent, vilket innebar att löneunderlagsregeln bara fick tillämpas av delägare som ägde en viss minsta andel av kapitalet i företaget. Det lönebaserade utrymmet begränsades också till att per år uppgå till högst 50 gånger den egna eller närståendes kontanta ersättning samtidigt som det höjdes från 25 till 50 procent av underlaget. En sänkning av löneuttagskravet till 9,6 inkomstbasbelopp infördes. Vidare infördes en definition av dotterföretag. Slutligen höjdes den positiva räntefördelningsrätten.

Motionerna

I motion 2016/17:3032 av Per Åsling (C) yrkande 1 föreslås att det införs förenklade skatteregler för enskilda näringsidkare och fysiska delägare i handelsbolag.

I motion 2016/17:3270 av Penilla Gunther (KD) yrkande 2 anförs att det i översynen av de nuvarande 3:12-reglerna bör tas i särskilt beaktande att en enklare beskattning av fåmansbolag bör åstadkommas.

Utskottets ställningstagande

På grund av skillnaden i skattesats mellan inkomstslagen tjänst och kapital finns de s.k. 3:12-reglerna. Dessa särskiljer arbetsinkomster från kapitalinkomster i företag med ett fåtal delägare där delägaren också arbetar i företaget, s.k. fåmansföretag. Spänningarna mellan beskattningen av arbets-

inkomst och beskattningen av kapitalinkomst har ökat väsentligt sedan 1990/91 års skattereform. Det är därför angeläget att 3:12-reglerna inte öppnar för en sådan inkomstomvandling som reglerna är avsedda att förhindra. Förutom att en inkomstomvandling minskar skatteintäkterna minskar också effektiviteten i skattesystemet, samtidigt som 3:12-reglernas legitimitet undergrävs.

Riksdagen har genom ett tillkännagivande till regeringen i samband med de förändringar i 3:12-reglerna som trädde i kraft den 1 januari 2014 uttalat att regeringen noga bör följa utvecklingen och vid behov skyndsamt återkomma till riksdagen med förslag om ytterligare justeringar i regelverket (bet. 2013/14:FiU1).

Regeringen har också låtit utreda beskattningen av utdelning och kapitalvinst på kvalificerade andelar i fåmansföretag för att bl.a. upprätthålla det ursprungliga syftet med regelverket. Utredningens uppdrag har främst varit att begränsa möjligheterna till skattemässig inkomstomvandling och säkerställa att det ursprungliga syftet med 3:12-reglerna upprätthålls. Utredningen föreslår bl.a. ett gemensamt takbelopp som ökar neutraliteten mellan utdelningar och kapitalvinster. Regelsystemet blir genom förändringen mer likformigt och medför en förenkling av 3:12-reglerna. Uppdraget redovisades den 3 november 2016, och förslaget bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Så sent som den 22 mars 2017 presenterade regeringen ett utkast till lagrådsremiss som innehåller ytterligare ändringar i 3:12-reglerna. Förslagen innebär att beräkningen av det lönebaserade utrymmet ändras, kapitalandelskravet utformas som ett tak för det lönebaserade utrymmet, uppräknings av sparat utdelningsutrymme begränsas, ett gemensamt takbelopp för utdelning och kapitalvinst införs, skattesatsen för utdelning och kapitalvinst inom gränsbeloppet höjs från 20 till 25 procent samt ägarskiften mellan närstående underlättas. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2018.

Utskottet är inte berett att föregå den pågående beredningen varför motionsyrkandena avstyrks.

Förutsättningar för generationsskiften i fåmansföretag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att förändra beskattningen vid generationsskiften i fåmansföretag.

Jämför reservation 7 (M, C, L, KD).

Motionerna

I motion 2016/17:3270 av Penilla Gunther (KD) yrkande 1 anfördes att i översynen av de nuvarande 3:12-reglerna bör hinder för ägarskiften med överlåtelse till närstående inom familjeägda företag tas bort.

I kommittémotion 2016/17:3402 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD) föreslås att förutsättningarna för generationsskiften utreds. Enligt motionärerna riskerar dagens regler om generationsskiften i fåmansbolag att försvåra generationsskiften. Skatteeffekterna kan bli stora och riskerar att såväl fördröja motiverade generationsskiften som försämra hur kapital i bolag används.

Utskottets ställningstagande

Företag och deras ägare ska ha goda skattemässiga villkor, och skatter ska tas ut på ett effektivt sätt. Det är viktigt att stimulera företagande, öka investeringar och skapa nya arbetstillfällen. Utformningen av 3:12-reglerna är av betydelse för incitamenten att starta, driva och utveckla företag. Vid utformningen av reglerna är det viktigt att hitta en bra balans mellan syftet att skapa positiva effekter som ökat entreprenörskap, fler arbetstillfällen och högre tillväxt samt syftet att förhindra inkomstomvandling.

Regeringen beslutade den 13 mars 2014 att uppdra åt en särskild utredare att se över beskattningen vid avyttring av kvalificerade andelar i samband med ägarskiften i fåmansföretag. Utredningen överlämnade sitt slutbetänkande den 3 november 2016.

Enligt utredarens bedömning borde den nuvarande olikbehandlingen av ägarskiften inom respektive utom närstående kretsen i möjligaste mån åtgärdas. För att ägarskiften mellan närstående ska behandlas på samma sätt som mellan oberoende parter föreslår utredningen därför att en särskild undantagsregel ska införas från bestämmelsen om samma eller likartad verksamhet. Regelen omfattar i första hand överlåtelse av andelar i ett fåmansföretag som görs via ett s.k. trädabolag. Om vissa villkor är uppfyllda ska inte andelarna i trädabolaget vara kvalificerade enbart på grund av att en närstående person efter överlåtelsen är verksam i fåmansföretaget. Även vissa andra överlåtelser liksom överlåtelser av ett företags verksamhet omfattas av regelns tillämpningsområde. Förslaget bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Den 22 mars 2017 presenterade regeringen ett utkast till lagrådsremiss som innehåller ytterligare ändringar i 3:12-reglerna. Förslagen innebär att beräkningen av det lönebaserade utrymmet ändras, kapitalandelskravet utformas som ett tak för det lönebaserade utrymmet, uppräkningsutrymme begränsas, ett gemensamt takbelopp för utdelning och kapitalvinst införs, skattesatsen för utdelning och kapitalvinst inom gränobeloppet höjs från 20 till 25 procent samt ägarskiften mellan närstående underlättas. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2018.

Mot bakgrund av den pågående beredningen av de presenterade förslagen får yrkandena om översyn av reglerna om generationsskifte i fåmansbolag anses vara tillgodosedda. Utskottet avstyrker därför motionerna.

Kapitalvinst vid fastighetsförsäljning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om en översyn av kapitalvinstbeskattningen vid försäljning av privatbostäder.

Jämför reservation 8 (SD).

Gällande rätt

En kapitalvinst som uppkommer vid försäljning, byte och liknande överlåtelser av en tillgång beskattas utan hänsyn till hur länge tillgången har innehaft. Den allmänna skattesatsen för kapitalvinster är 30 procent. Till följd av kvoteringsregler som anger hur stor del av vinsten som ska tas upp till beskattning blir den faktiska beskattningen lägre för vissa slag av tillgångar. När det gäller fysiska personers avyttringar av privatbostadsfastigheter medför kvoteringen att 22 procent av kapitalvinsten beskattas. Av kapitalförlusten vid avyttring av en privatbostadsfastighet ska 50 procent dras av (45 kap. 33 § inkomstskattelagen [1999:1229], förkortad IL).

Vid avyttring av en fastighet beräknas kapitalvinsten som skillnaden mellan ersättningen för den avyttrade tillgången (försäljningspriset) minskad med utgifterna för avyttringen (försäljningsutgifterna) och omkostnadsbeloppet. Om den sålda fastigheten är en ersättningsbostad ska vinsten vid kapitalvinstberäkningen ökas med det uppskovsbelopp säljaren har fått. Som ersättning eller försäljningspris räknas det pris som avtalats mellan säljare och köpare. Utgifter för avyttringen ska avräknas från ersättningen och inte inräknas i omkostnadsbeloppet (44 kap. 13 § IL). Som försäljningsutgifter räknas mäklarutgifter och annan försäljningsprovision, advokatutgifter, utgifter för värdering av fastigheten och andra utgifter som säljaren har haft för försäljningen. De principer för kapitalvinstbeskattning av fastigheter som beskrivits ovan gäller också för bostadsrätter. Icke yrkesmässig avyttring av bostadsrätter beskattas alltså i kapital medan yrkesmässig avyttring beskattas i näringsverksamhet.

För vinster från fysiska personers avyttringar av permanentbostäder i småhus och äkta bostadsrätter, dvs. i princip bostäder där avyttringen beskattas med 22 procents kapitalvinstskatt, kan uppskov med vinstbeskattningen beviljas om den avyttrade bostaden (ursprungsbostaden) ersätts med en annan bostad (ersättningsbostaden) inom en viss tid från avyttringen. Som villkor gällde tidigare att både ursprungsbostaden och ersättningsbostaden skulle ligga i Sverige. Genom en lagändring hösten 2006 utvidgades uppskovsmöjligheten till att också avse bostäder som ligger i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). De nya bestämmelserna gäller för avyttringar fr.o.m. den 1 februari 2007 men får på begäran av den skattskyldige tillämpas även på avyttringar som har skett under tiden den 1 januari 2006–31 januari 2007. Samtidigt anpassades systemet för att göra det

möjligt för Skatteverket att följa upp att obeskattade vinster på ersättningsfastigheter i utlandet återförs till beskattning i Sverige.

I samband med att den statliga fastighetsskatten på bostäder avskaffades 2008 och ersattes med en kommunal fastighetsavgift, höjdes kapitalvinstskatten för privatbostäder från 20 till 22 procent av vinsten. Möjligheten att skjuta upp beskattningen av kapitalvinsten genom uppskov kvarstod, men nya uppskovsbelopp begränsades till högst 1,6 miljoner kronor. Vidare ändrades beräkningen av uppskovsbeloppets storlek när ersättningsbostaden var billigare. Möjligheten till fortsatt uppskov när en bostad övergår genom arv, testamente, gåva eller bodelning slopades med undantag för vissa övergångar inom familjen.

Som en del i finansieringen av den nyss nämnda omläggningen av bostadsbeskattningen är uppskovsbeloppen räntebelagda fr.o.m. 2009 års taxering genom att den som har fått uppskov ska ta upp en schablonintäkt i inkomstslaget kapital. Schablonintäkten beräknas till 1,67 procent av det uppskovsbelopp som finns vid ingången av inkomståret. Skatten är sedan 30 procent av schablonintäkten. Skatten motsvarar därmed ca 0,5 procent av uppskovsbeloppet. Vidare sänktes taket för uppskovsbeloppet från 1,6 miljoner kronor till ett tak om 1,45 miljoner kronor för avyttringar som sker fr.o.m. den 1 januari 2010.

Den 1 januari 2017 beslutade riksdagen att enligt regeringens förslag införa tidsbegränsade förändringar av reglerna för uppskov med beskattningen av kapitalvinsten. För försäljningar som genomförs under perioden den 21 juni 2016 och 30 juni 2020 slopas taket för uppskovsbeloppet vid försäljning av privatbostäder. Dessutom infördes samtidigt en ändring av metoden för att beräkna uppskovsbeloppet vid köp av en billigare bostad, som bl.a. innebär att uppskov alltid kan ges på någon del av vinsten. Denna beräkningsmetod är en återgång till det system som gällde fram till 2008. Syftet med förändringarna är att öka rörligheten på bostadsmarknaden.

Motionerna

I ett flertal motioner föreslås översyner av reglerna för kapitalvinstbeskattning vid försäljning av bostäder.

I motion 2016/17:532 av Sten Bergheden (M) föreslås att en utredning tillsätts som ser över möjligheterna att ta bort eller minska kapitalvinstbeskattningen vid bostadsflytt. Även motionerna 2016/17:1369 av Jimmy Ståhl (SD), motion 2016/17:1552 av Tina Ghasemi (M) yrkande 2, motion 2016/17:2405 av Mikael Eskilandersson och Sara-Lena Bjälkö (båda SD) och motion 2016/17:2647 av Camilla Waltersson Grönvall (M) föreslås översyner av liknande art.

I motion 2016/17:1877 av Margareta Cederfelt (M) anförs att alla hinder som stör bostadskedjan bör undanröjas, inklusive reavinstbeskattningen.

I kommittémotion 2016/17:2590 av Olle Felten m.fl. (SD) anförts att villkoren för reavinstbeskattningen vid försäljning av bostadsfastigheter och bostadsrätter bör förändras för att uppnå en rättvis beskattning.

I kommittémotion 2016/17:3118 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 1 föreslås en översyn vad gäller beskattningen för att köpa, äga och sälja sin bostad. En sådan översyn kunde enligt motionärerna bl.a. utreda möjligheten att långsiktigt och stegvis trappa ned ränteavdraget och stegvis sänka reavinstskatten och andra flyttskatter.

I motion 2016/17:3264 av Anti Avsan och Isabella Hökmark (båda M) yrkandena 1 och 2 föreslås att regeringen tar initiativ till en översyn av reglerna om beskattning av fysiska personers kapitalvinst vid försäljning av en permanentbostad. Motionärerna vill även att regeringen utreder eventuella negativa konsekvenser som den nuvarande eviga reavinstbeskattningen medför i ett EU-perspektiv.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid ett flertal tillfällen prövat yrkanden om att rikta tillkännagivanden till regeringen om en översyn av beskattningsreglerna för kapitalvinster på bostäder, senast i betänkande 2015/16:SkU29. Då som nu hänvisar utskottet till det regeringsuppdrag som Skatteverket fick den 1 mars 2012 att utreda möjligheterna till förenklad beskattning och service vid avyttring av vissa privatbostäder (Fi 2012/1017). Den 17 december 2012 redovisade Skatteverket sin utredning för Finansdepartementet i promemorian Förenklad beskattning och förbättrad service vid försäljning av privatbostadsfastigheter och privatbostadsrätter. Skatteverket har i sin utredning föreslagit ett flertal ändringar i fråga om kapitalvinstbeskattningen av privatbostäder. Frågan bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Förutom denna beredning har regeringen nyligen infört mer generösa regler för uppskov av kapitalvinstbeskattning för att öka rörligheten på bostadsmarknaden.

Mot denna bakgrund är utskottet inte berett att nu rikta ett tillkännagivande till regeringen om behovet av en förändring av reglerna om beskattning av kapitalvinst vid bostadsförsäljning, varför motionerna avstyrks.

Ränteavdrag samt skattereduktion för underskott av kapital

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om en översyn av reglerna för ränteavdrag och skattereduktion för underskott av kapital.

Jämför reservation 9 (V).

Gällande rätt

Till inkomst av kapital hänförs sådana intäkter och kostnader som inte ska hänföras till näringsverksamhet eller till tjänst (41 kap. 1 § inkomstskattelagen, förkortad IL). I huvudsak beskattas alla intäkter, och avdrag beviljas för alla utgifter som har samband med tillgångar. Det saknar betydelse om intäkterna eller utgifterna är löpande eller tillfälliga. Avdrag beviljas dock inte för personliga levnadskostnader (9 kap. 2 § IL).

I inkomstslaget kapital finns bara en beräkningsenhet och ingen uppdelning på förvärvskällor, vilket bl.a. innebär att kapitalförluster får dras av från alla slag av intäkter i inkomstslaget kapital.

Kapitalvinster beräknas nominellt och är med några undantag skattepliktiga till 100 procent. Bland undantagen kan nämnas de särskilda reduceringsregler som finns för beräkning av kapitalvinst vid avyttring av fastigheter och bostadsrätter. Avdrag för kapitalförluster beviljas mot samtliga övriga intäkter i kapital men är som huvudregel bara avdragsgilla till 70 procent.

I 67 kap. IL finns bestämmelser om skattereduktion för fysiska personer. Enligt 10 § ska skatten vid ett underskott av kapital minska med 30 procent av den del av underskottet som inte överstiger 100 000 kronor och med 21 procent av det återstående underskottet. För investeraravdrag gäller särskilda regler enligt samma paragraf.

En privatperson som har inkomst av tjänst och enbart utgiftsräntor får således skatten på tjänsteinkomsten nedsatt på grund av utgiftsräntorna, eftersom dessa medför ett underskott i inkomstslaget kapital. På samma sätt ger en kapitalförlust en sänkning av skatten på tjänsteinkomsten.

Motionerna

I kommittémotion 2016/17:200 av Daniel Sestrajcic m.fl. (V) anförs att ränteavdragen kostar statskassan ca 30 miljarder kronor per år och att kostnaderna dessutom förväntas stiga framöver i takt med att ränteläget normaliseras. Motionärerna föreslår bl.a. därför att en utredning tillsätts som ser över ränteavdragen.

I motion 2016/17:615 av Susanne Eberstein och Ingemar Nilsson (båda S) föreslås att regeringen ser över möjligheten att gradvis trappa ned dagens

ränteavdrag. Detta föreslås även i motion 2016/17:1150 av Catharina Bråkenhielm (S).

I motion 2016/17:1570 av Jörgen Andersson (M) yrkandena 1 och 2 anförs att regeringen bör se över vilken effekt en sänkning av taknivån på 100 000 kronor i ränteavdrag med 30 procents subsidier skulle få för hushållen. Vidare föreslås att regeringen ser över vilken effekt en sänkning av subsidierna med 21 procent därutöver kan få för hushållen och samhällsekonomin.

I motion 2016/17:1788 av Fredrik Schulte (M) föreslås att ränteavdragen fasas ut och på sikt avskaffas till förmån för sänkta inkomstskatter.

I motion 2016/17:2153 av Sten Bergheden (M) anförs att möjligheten att successivt ta bort ränteavdragen på bostäder bör utredas.

I motion 2016/17:2420 av Mikael Eskilander och Sara-Lena Bjälkö (båda SD) föreslås att ränteavdragen slopas och medlen återförs till hushållen.

I motion 2016/17:2750 av Erik Bengtzboe (M) anför motionären att regeringen bör se över möjligheten att göra CSN-lånen avdragsgilla inom ramen för ränteavdraget.

Utskottets ställningstagande

En rad åtgärder för att minska riskerna i det finansiella systemet och med hushållens skuldsättning har vidtagits de senaste åren, bl.a. skärpta kapitalkrav och höjda riskvikter för bolån samt belåningsbegränsningar i form av bolånetak. Riksdagen antog den 23 mars 2016 regeringens förslag till krav på amortering i samband med nya bolån, vilka tillämpas fr.o.m. den 1 juni 2016. Regeringen anför att man tillsammans med ansvariga myndigheter noga följer utvecklingen av hushållens skuldsättning och bostadspriserna för att se om ytterligare åtgärder är nödvändiga.

I Regeringskansliet bereds för närvarande frågan om Finansinspektionen bör få ett bredare mandat att införa åtgärder för att bl.a. minska riskerna med hushållens skuldsättning. Även riksdagens finansutskott har pekat på behovet av ett sammanhållet och tydligt ramverk för den svenska makrotillsynen och framhållit vikten av att regeringen i en snar framtid återkommer med förslag om detta (bet. 2015/16:FiU41 s. 43 och 44). Regeringen har uttryckt att det är viktigt att upprätthålla stabila och förutsebara regler för så betydelsefulla beslut som köp av bostäder. Behovet av åtgärder på området måste ses långsiktigt och hanteras varsamt. Detta gäller särskilt t.ex. förändringar av ränteavdraget. Utskottet delar regeringens bedömning.

Mot bakgrund av detta är utskottet inte berett att nu rikta ett tillkännagivande till regeringen om en översyn av ränteavdragen, och motionerna avstyrks.

Fastighetsskatt på elproduktion

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om förändrad fastighetsbeskattning för vindkraftsenheter.

Jämför reservation 10 (SD).

Gällande rätt

I Sverige tas skatter och avgifter ut vid produktion av el. Alla elproduktionsanläggningar belastas med en generell industriell fastighetsskatt. En industri-enhet är en byggnad som är avsedd för industriell verksamhet och tillhörande tomtmark. Statlig fastighetsskatt ska betalas för fastigheter som inte innehåller bostäder och som vid fastighetstaxeringen bl.a. betecknas som en industrienhet eller elproduktionsenhet. Statlig fastighetsskatt betalas på taxeringsvärdet (75 procent av marknadsvärdet). Elproduktionsenheter delas in i två huvudgrupper som har olika hög fastighetsskatt: vattenkraftverk och värmekraftverk. Andra kraftverk än vattenkraftverk hänförs vid fastighetstaxeringen till huvudgruppen värmekraftverk. Dessa är kraftvärmeverk, kondenskraftverk, kärnkraftverk och vindkraftverk. Fastighetsskatten på vattenkraftverk höjdes den 1 januari 2008 från 1,2 procent till 1,7 procent. Tillsammans med den tillfälliga höjningen av skatten med 0,5 procent under taxeringsåren 2007–2011 uppgick fastighetsskatten på vattenkraft till totalt 2,2 procent 2010. Från 2011 uppgår fastighetsskatten till 2,8 procent, dvs. den tillfälliga skatten permanentades och en ytterligare höjning gjordes med 0,6 procent. Inga ändringar är beslutade för deklarationen 2013 och framåt. Fastighetsskatten på vindkraftverk sänktes från 0,5 procent till 0,2 procent den 1 januari 2007. För övriga elproduktionsanläggningar är fastighetsskatten oförändrad, dvs. 0,5 procent av taxeringsvärdet för fastigheten.

I november 2016 träffades en blocköverskridande ramöverenskommelse på energiområdet, den s.k. energiöverenskommelsen. De delar i energiöverenskommelsen som rör beskattning innebär att skatten på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer avvecklas stegvis under en tvåårsperiod med start 2017, att fastighetsskatten för vattenkraftverk sänks stegvis till 0,5 procent av taxeringsvärdet under en fyraårsperiod med start samma år och att dessa skattenedsättningar finansieras genom en höjning av energiskatten på elektrisk kraft för hushåll och tjänsteföretag.

Regeringen remitterade i februari 2017 förslag på de beskattningsändringar som följer av energiöverenskommelsen. Förslagen innebär följande. Utfasningen av skatten på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer genomförs genom en första sänkning den 1 juli 2017 till 1 500 kronor per megawatt och kalendermånad och en andra sänkning den 1 januari 2018 i form av att skatten helt tas bort. Sänkningen av fastighetsskatten för vattenkraftverk genomförs under perioden 2017–2020. Från och med den 1 januari 2017 föreslås

skattesatsen sänkas från 2,8 procent till 2,2 procent av taxeringsvärdet, fr.o.m. den 1 januari 2018 till 1,6 procent av taxeringsvärdet, fr.o.m. den 1 januari 2019 till 1,0 procent av taxeringsvärdet och fr.o.m. den 1 januari 2020 till 0,5 procent av taxeringsvärdet. För att finansiera dessa åtgärder höjs normalskattenivån för energiskatten på elektrisk kraft för hushåll och tjänsteföretag med totalt 4,2 öre per kilowattimme, exklusive mervärdesskatt, och den årliga indexomräkningen av energiskattesatsen. Höjningen genomförs i två steg – det första infaller den 1 juli 2017 och det andra den 1 januari 2019.

Från beredningssynpunkt har det ansetts önskvärt att såväl remissinstanserna som riksdagen får möjlighet att ta ställning till de nämnda beskattningsändringarna i ett enda sammanhang. Mot denna bakgrund föreslås att samtliga skatteändringar genomförs med ett första ikraftträdande vid ett och samma tillfälle, den 1 juli 2017. Den första sänkningen av fastighetsskattesatsen på vatten-kraftverk föreslås dock gälla retroaktivt för hela kalenderåret 2017.

Förslagen medför ändringar i bl.a. lagen om statlig fastighetsskatt.

Motionerna

I kommittémotion 2016/17:1772 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) yrkande 18 föreslås att fastighetsskatten för vindkraft justeras till den normala industrifastighetsskatten. Samma yrkande återkommer i kommittémotion 2016/17:2898 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) yrkande 4.

Utskottets ställningstagande

Som ett resultat av en blocköverskridande ramöverenskommelse på energiområdet har regeringen remitterat ett förslag på förändringar av bl.a. fastighetsbeskattningen av elproduktion. Utskottet är därför inte berett att föregå beredningen av förslaget genom att rikta ett tillkännagivande till regeringen om en justering av fastighetsskatten för vindkraft. Motionsyrkandena avstyrks därför.

Boendebeskattning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ändringar i beskattningen av boendet.

Jämför reservationerna 11 (SD) och 12 (KD).

Bakgrund

Fastighetsavgift

Den statliga fastighetsskatten på småhus och bostadsdelen i hyreshus ersattes den 1 januari 2008 av en kommunal fastighetsavgift (prop. 2007/08:27,bet.

2007/08:SkU10, rskr. 2007/08:90). För småhus bestämdes fastighetsavgiften till 6 000 kronor per värderingsenhet, dock högst 0,75 procent av taxeringsvärdet. Fastighetsavgiften för bostadsdelen i hyreshus bestämdes till 1 200 kronor per bostadslägenhet, dock högst 0,4 procent av taxeringsvärdet. Fastighetsavgiften ska årligen räknas upp med utvecklingen av inkomstbasbeloppet. Uttaget av kommunal fastighetsavgift har begränsats för pensionärer och personer som får sjuk- eller aktivitetsersättning (prop. 2007/08:156, bet. 2008/09:SkU3). Genom riksdagens beslut hösten 2009 (prop. 2009/10:33, bet. 2009/10:SkU15) utvidgades systemet med kommunal fastighetsavgift fr.o.m. den 1 januari 2010 så att det även omfattar fastigheter med småhus som saknar byggnadsvärde, dvs. hus för vilka värdet understiger 50 000 kronor, och tomtmark för småhus som är bebyggd med småhus på ofri grund, t.ex. bostadshus på en tomt som arrenderas. Utvidgningen finansieras genom att taket för uppskovsbelopp sänktes från 1,6 till 1,45 miljoner kronor den 1 januari 2010.

Kostnaden för lagfart varierar beroende på om man har köpt, ärvt eller fått en fastighet i gåva. Vid gåva och arv betalas normalt ingen stämpelskatt. Däremot betalas en expeditionsavgift på 825 kronor. Är det exempelvis flera olika förvärvare eller servitut på flera olika fastigheter innebär det flera expeditionsavgifter. Expeditionsavgiften är tänkt att täcka kostnaden för handläggningen. Vid köp av fast egendom och tomträtter samt vid beviljande av inteckningar betalas, utöver expeditionsavgiften, en stämpelskatt. Skatten beräknas på det högsta egendomsvärdet (köpesumman alternativt taxeringsvärdet). För privatpersoner och bostadsrättsföreningar är stämpelskatten för lagfart och inskrivning av tomträtt 1,5 procent (lägsta kostnad är 50 kronor) och för juridiska personer (aktiebolag, föreningar m.fl.) 4,25 procent. Stämpelskatten på inteckningar i fast egendom eller tomträtt är 2 procent av det intecknade beloppet.

Underhållsfonder och periodiseringsfonder

Innehav av hyresbostäder utgör näringsverksamhet, vilket utöver fastighetsavgiften medför en löpande konventionell beskattning i form av skatt på näringsverksamheten. Medel som sparas eller sätts av för framtida underhåll beskattas med 22 procent. I det system för beskattning av näringsverksamhet som gällde före skattereformen 1990 fanns ett flertal möjligheter att bilda obeskattade reserver, och vissa näringsidkare hade möjlighet att på ett mer omfattande sätt jämna ut sina inkomster skattemässigt. Det system för beskattning av näringsverksamhet som infördes genom skattereformen byggde på sänkta skattesatser och marginalsatser med en generöst utformad allmän reserveringsmöjlighet, numera i form av periodiseringsfonder, och kraftigt inskränkta reserveringsmöjligheter i övrigt. Vid beräkning av näringsverksamhet kan avdrag göras för avsättning till periodiseringsfonder. Enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i svenska handelsbolag får

göra avdrag med högst 30 procent av inkomsten. Juridiska personer får göra avdrag med högst 25 procent.

Bostadsbeskattningskommittén

I april 2012 beslutade regeringen att tillsätta en kommitté med uppdrag att göra en översyn av beskattningen av hyresrätter och vissa andra boendeformer (dir. 2012:32). Kommittén skulle se över beskattningen av bostäder som upplåts med hyresrätt, bostadsrätt i oäkta bostadsföretag eller kooperativ hyresrätt. Kommittén skulle bl.a. lämna förslag på en förbättring av den skattemässiga ställningen för bostäder som upplåts med hyresrätt. Genom tilläggsdirektiv (dir. 2013:45) i maj 2013 förlängdes utredningstiden till den 15 januari 2014.

Kommittén, som antog namnet Bostadsbeskattningskommittén, lämnade sitt slutbetänkande i januari 2014 (SOU 2014:1). Kommitténs uppdrag bestod av fem delar. Den första delen avser beskattningen av hyresbostäder, den andra beskattningen av delägare i oäkta bostadsföretag och den tredje beskattningen av kooperativa hyresrättsföreningar. Den fjärde delen avser reglerna om skattereduktion för ROT-arbete och den femte delen skattereglerna för privatpersoners upplåtelse av den egna bostaden.

Kommitténs förslag innebär att den skattemässiga ställningen för hyresbostäder förbättras genom att den kommunala fastighetsavgiften avskaffas för bostäder som upplåts med hyresrätt. Detta gäller för hyresbostäder i hyreshusenheter som inte inrymmer eller är avsedda att inrymma bostad åt en delägare i hyreshuset om det är ett andelshus. Förslaget gäller dessutom för hyresbostäder i småhus och ägarlägenheter om byggnaden ingår i en näringsfastighet. Som villkor för avgiftsfriheten gäller dock för samtliga byggnader att hyresbostaden upplåts eller är avsedd att upplåtas med hyresrätt för att helt eller till en inte oväsentlig del användas som bostad och inte ägs av ett privatbostadsföretag. Oäkta bostadsföretag ska inte betala fastighetsavgift för hyresbostäder. Betänkandet bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Vissa frågor inom fastighets- och stämpelskatteområdet

I juni 2015 beslutade regeringen att ge en särskild utredare uppdraget att se över vissa frågor inom fastighets- och stämpelskatteområdet (dir. 2015:62). I direktiven anför regeringen att det i Sverige finns långtgående möjligheter till uppskjuten beskattning när en tillgång avyttras inom en koncern. Beskattning ska i stället ske när tillgången lämnar koncernen. Genom s.k. paketering går det dock att få skattekrediter även då tillgångar säljs externt. Paketering är möjlig för alla typer av tillgångar men får större betydelse för tillgångar med lång avskrivningstid. Fastigheter tillhör den kategori tillgångar som har längst avskrivningstid, och därför får fastighetspaketering större betydelse än paketering av andra typer av tillgångar.

För att säkerställa att skattereglerna inte särskilt gynnar vissa branscher eller vissa företag inom samma bransch är det motiverat att utreda de samhällsekonomiska effekterna av fastighetspaketering.

Utredaren ska bl.a.

- kartlägga och analysera den sammantagna skattemässiga situationen för företag i fastighetsbranschen (såväl skatteregler som skatte-belastning)
- särskilt kartlägga och analysera förekomsten av paketering av fastigheter som ett verktyg för skatteplanering, samt utifrån ett samhällsekonomiskt perspektiv analysera effekterna av möjligheten respektive avsaknad av möjligheten till fastighetspaketering
- föreslå författningsändringar för att motverka paketering av fastigheter som ett skatteplaneringsverktyg
- analysera om förvärv genom fastighetsbildningsåtgärder missbrukas för att undgå stämpelskatt och, om det bedöms lämpligt, föreslå författningsändringar.

Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2017.

Motionerna

I motion 2016/17:696 av Amir Adan (M) föreslås att det görs kostnadsfritt att skriva in ytterligare ägare i en fastighet i efterhand. I dag får man betala 1,5 procent av köpeskillingen i lagfartskostnad för att få skriva in sig som ägare. Detta betyder att man får betala 45 000 kronor för en bostad som köps för 3 000 000 kronor. Genom att avgiften tas ut igen väljer många att inte skriva in sig som ägare utan väljer i stället att skriva avtal mellan parterna för att kringgå detta. Motionären anför bl.a. att den ofta uteblivna inskrivningen gör det betydligt svårare att få en rättvisande bild av hushållens skuldgrad.

I motion 2016/17:960 av Hanna Westerén och Marie Granlund (båda S) föreslås att regeringen ser över hur neutrala och rättvisa skattevillkor mellan upplåtelseformerna kan uppnås.

I motion 2016/17:1507 av Margareta Cederfelt (M) anför att regeringen bör överväga en enhetlig kostnad för lagfart och inteckning. Motionären anför bl.a. att det är skäligt med en statlig avgift för en överföring av lagfart, men den bör inte utgå från vare sig köpeskillingen eller taxeringsvärdet utan spegla de administrativa kostnader som hanteringen av lagfarten medför, dvs. en administrativ avgift. Denna princip bör också gälla för inteckningar.

I motion 2016/17:1554 av Lars-Arne Staxäng och Finn Bengtsson (båda M) yrkandena 1 och 3 anför att regeringen bör bevara nuvarande fastighets-skattesystem men se över möjligheten att avskaffa taxeringssystemet.

I motion 2016/17:2214 av Catharina Bråkenhielm m.fl. (S) yrkande 1 anför att hyresskatten är en samling skatter som enbart drabbar ägare till bostadshyresfastigheter och i förlängningen hyresgästerna. Hyresskatten bör ses över och minskas avsevärt.

I motion 2016/17:2366 av Sara-Lena Bjälkö (SD) anför att systemet med fastighetsavgift bör utredas för att i framtiden ändra förutsättningarna så att det blir attraktivare att bosätta sig och att etablera sig i glesbygden genom lägre fastighetsavgift i glesbygden jämfört med städer.

I motion 2016/17:2411 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 4 och 5 anförs att studentbostäder borde vara klassade som elevhem, vilket skulle befria dem från fastighetsavgiften och skapa stimulans för nybyggnation. Vidare föreslår motionären att regeringen beskattar studentkorridorer som helhet snarare än enskilda studentrum i en korridor.

I motion 2016/17:2421 av Mikael Eskilandersson och Sara-Lena Bjälkö (båda SD) anförs att den kommunala fastighetsavgiften bör slopas.

I motion 2016/17:2516 av Markus Wiechel och Johan Nissinen (båda SD) yrkande 5 anförs att regeringen borde införa skattefria underhållsfonder.

I motion 2016/17:2731 av Erik Bengtzboe (M) anförs att regeringen bör överväga att avskaffa stämpelskatten vid fastighetsköp.

I kommittémotion 2016/17:3347 av Caroline Szyber m.fl. (KD) yrkande 43 anförs att taxeringsvärdesystemet borde avskaffas. Motionärerna anför att trots att fastighetsskatten har bytts mot en kommunal fastighetsavgift finns taxeringsvärdesystemet fortfarande kvar och skapar krångel för enskilda småhusägare.

I motion 2016/17:3351 av Roger Hedlund och Mikael Eskilandersson (båda SD) yrkandena 10 och 14 föreslår motionärerna att regeringen utreder frågan om beskattning av byggklar mark. Vidare föreslår motionärerna att skattefria underhållsfonder möjliggörs för att finansiera framtida renoveringar, vilket de anser kommer att skapa förutsättningar att hålla hyrorna nere. Detta bör gälla enskilt ägda och kommunägda bostadsföretag.

I kommittémotion 2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 9 anförs att Bostadstaxeringsutredningens förslag om att avveckla fastighets-taxeringssystemet bör kompletteras. Utredningen föreslår en ny modell för att beräkna den kommunala fastighetsavgiften och den statliga fastighetsskatten, utifrån storleken av byggnad respektive mark, alltså antalet kvadratmeter, med vissa maxbelopp. Motionärerna anser inte att denna modell är optimal utan vill komplettera utredningen för att hitta ett system som blir mer rättvist.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid tidigare behandlingar av olika motionsförslag om utbyggda skattefria reserveringsmöjligheter avstyrkt förslag om att reservera obeskattade medel till underhållsfonder i hyreshus med hänvisning till principerna bakom 1990 års skattereform. Utskottet vidhåller detta ställningstagande.

Den kommunala fastighetsavgiften för hyresenheter ändrades den 1 januari 2013 genom att både taket och procentsatsen sänktes. Den generellt sänkta beskattningen av bostäder i hyreshus har på detta sätt fått ett genomslag även för hyreshus med studentbostäder.

Eftersom Bostadsbeskattningskommitténs betänkande för närvarande bereds inom Regeringskansliet finner utskottet inte anledning att föregå denna beredning. Utskottet finner inte heller att det för närvarande är motiverat med

en översyn av stämpelskatten utöver den som regeringen redan har tagit initiativ till.

Utskottet avstyrker samtliga behandlade motionsyrkanden.

Arvs-, gåvo- respektive förmögenhetsskatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om återinförande av arvs-, gåvo- respektive förmögenhetsbeskattning.

Motionen

I motion 2016/17:2632 av Annika Lillemets och Valter Mutt (båda MP) yrkandena 1 och 2 föreslås att regeringen tar fram förslag på ett återinförande av arvsskatten, eventuellt kompletterad med en återinförd gåvoskatt. Vidare anför motionärerna av regeringen bör ta fram förslag på ett återinförande av förmögenhetsskatten.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen beslutade att de tidigare arvs- och gåvoskatterna skulle avskaffas den 1 januari 2005 (bet. 2004/05:SkU18, rskr. 2004/05:134 och 136). Utskottet anförde vid sitt tillstyrkande av regeringens förslag att det liksom regeringen ansåg att det inte var möjligt att möta den kritik som riktats mot arvs- och gåvoskatten genom ändrade regler. Kostnaden för att administrera arvs- och gåvoskatten måste också sättas i relation till de intäkter som skatten ger. Mot denna bakgrund och för att underlätta generationsskiften i onoterade bolag ansåg såväl regeringen som utskottet att arvs- och gåvoskatten skulle slopas.

Förmögenhetsskatten avskaffades fr.o.m. den 1 januari 2007 (bet. 2007/08:SkU15, rskr. 2007/08:92). Utskottet anförde vid sitt tillstyrkande av regeringens förslag bl.a. att förmögenhetsskattens oenhetliga värderingsregler och många undantag skapade kryphål och uppmuntrade till skatteplanering, framför allt bland dem med stora kapitaltillgångar och resurser. Samtidigt hade många småhusägare kommit att betala förmögenhetsskatt på grund av snabbt stigande taxeringsvärden. Därför uppfattades förmögenhetsskatten som både godtycklig och orättvis.

Riksdagen antog hösten 2016 regeringens budgetproposition för 2017. Flera av regeringens förslag syftar till att öka den ekonomiska jämlikheten, bl.a. kommer förslaget att begränsa uppräkningsgränserna av de nedre och övre skiktgränserna för statlig inkomstskatt att minska skillnaden i ekonomiska förutsättningar mellan olika grupper.

Mot denna bakgrund finner utskottet ingen anledning att rikta ett tillkännagivande till regeringen om att utreda ett införande av vare sig arvs-, gåvo- eller förmögenhetsskatt, och motionen avstyrks.

Företags rätt till avdrag för gåvor och donationer till lärosäten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om förändrade regler för företags rätt till avdrag för gåvor och donationer till lärosäten.

Jämför reservation 13 (C).

Gällande rätt

Med sponsring avses vanligtvis ekonomiska bidrag från företag till idrott, kultur eller någon annan allmännyttig verksamhet. Avdragsrätten för sponsorsbidrag bedöms utifrån de bestämmelser som gäller för driftskostnader i allmänhet.

Huvudregeln, som finns i 16 kap. 1 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, anger att utgifter för att förvärva och bibehålla inkomster ska dras av som kostnad. Samma kapitel innehåller ett antal bestämmelser som preciserar omfattningen av avdragsrätten för vissa typer av utgifter. Som exempel kan nämnas att särskilda inskränkningar i avdragsrätten gäller för utgifter för representation, som ofta har karaktär av levnadskostnader, medan utgifter för forskning och utveckling bedöms enligt en mer generös regel än huvudregeln. För sponsorsbidrag finns inga regler utöver huvudregeln.

En principiellt viktig inskränkning i avdragsrätten för utgifter är förbudet i 9 kap. 2 § IL att dra av sina levnadskostnader och liknande. Denna regel gäller generellt och inte bara för näringsverksamhet. Av lagtexten framgår uttryckligen att gåvor räknas som sådana utgifter som inte får dras av vid inkomsttaxeringen. Avdragsrättens omfattning, bl.a. mot bakgrund av gåvoförbudet, har prövats av Regeringsrätten. I ett uppmärksammat mål (Procordias sponsring av Operan, mål nummer 2677-1998) klargjorde Regeringsrätten att sponsring träffas av förbudet mot avdrag för gåvor om mottagaren inte tillhandahåller någon direkt motprestation och ersättningen inte heller avser en verksamhet hos mottagaren som har ett sådant samband med sponsorns verksamhet att ersättningarna kan ses som indirekta omkostnader i denna. Den omständigheten att sponsringen var ägnad att förbättra sponsorns goodwill och därigenom kunde vara kommersiellt motiverad innebar inte i sig att sponsringen förlorade sin karaktär av gåva.

Företag ska enligt 16 kap. 2 § IL dra av utgifter för representation och liknande ändamål som har ett omedelbart samband med näringsverksamheten, såsom då det uteslutande är fråga om att inleda eller upprätthålla

affärsförbindelser eller liknande eller då utgifterna avser jubileum eller personalvård. Avdraget får inte överstiga vad som kan anses skäligt. För måltidsutgifter som avser lunch, middag eller supé finns en särskild avdragsram fastlagd i lagtexten.

Med forskning avses systematiskt och kvalificerat arbete med att i kommersiellt syfte ta fram ny kunskap. Med utveckling avses systematiskt och kvalificerat arbete med att i kommersiellt syfte använda resultatet av forskning för att utveckla nya varor, tjänster eller produktionsprocesser eller väsentligt förbättra redan existerande sådana.

Motionerna

I motion 2016/17:2479 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 2 föreslås att regeringen ser över hur gåvoskatteavdraget kan utvecklas så att exempelvis även företag kan ge ideella gåvor avdragsgillt. Flertalet företag vill enligt motionären engagera sig och ta ett ökat samhällsansvar, men våra svenska företag motarbetas kraftigt av dagens regler som gör att man inte kan ge till välgörande ändamål.

I kommittémotion 2016/17:3038 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 8 föreslås att regeringen ser över möjligheterna att donationer till lärosäten från näringsliv och privatpersoner görs avdragsgilla, för att stärka lärosätenas ekonomi och möjliggöra satsningar på verksamheten. Motionärerna anför att lärosätena ska bli mer autonoma och att mer makt måste flyttas från politikerna till professionen. Man menar att det är professionen som bäst känner till verksamheten och vad den behöver för att utvecklas.

Utskottets ställningstagande

Huvudregeln, som finns i 16 kap. 1 § IL, anger att utgifter för att förvärva och bibehålla inkomster ska dras av som kostnad. Samma kapitel innehåller ett antal bestämmelser som preciserar omfattningen av avdragsrätten för vissa typer av utgifter.

Gåvoskatteavdraget för privatpersoner avskaffades den 1 januari 2016. Regeringen anförde som skäl för avskaffandet att en skattereduktion för gåvor inte är förenlig med avdragsförbudet. Förbudet har visserligen vissa undantag, t.ex. för utgifter för resor till och från arbetet, men detta kan motiveras genom att de utgifterna har ett nära samband med intjänande av förvärvsinkomster som är skattepliktiga. Någon sådan koppling finns inte för gåvor som lämnas till ideell verksamhet. Konflikten mellan skattereduktionen för gåvor och avdragsförbudet för personliga levnadskostnader framhölls också i förarbetena till den tidigare skattereduktionen (prop. 2011/12:1, Förslag till statens budget för 2012, finansplan och skattefrågor, avsnitt 6.16.3.1 och 6.16.3.4). Det kan i sammanhanget noteras att redan den särskilda utredare som utredde frågan om införandet av skatteincitament för gåvor avrådde från lagstiftning eftersom han bedömde att nackdelarna med en sådan ordning övervägde fördelarna, se

betänkandet Skatteincitament för gåvor till forskning och ideell verksamhet (SOU 2009:59 s. 180). Regeringen anförde i förslaget till statens budget för 2016 att en stark och livaktig ideell sektor har stor betydelse för samhällslivet och demokratin. Det är emellertid angeläget att skatter tas ut på ett sätt som främjar skattepolitikens främsta syfte, att finansiera den gemensamma välfärden, och också i övrigt är förenligt med de övergripande målen för regeringens ekonomiska politik. Regeringen menar också att en skatte-reduktion för gåvor ökar komplexiteten i skattesystemet. Utskottet delar denna bedömning.

Utgifter för forskning och utveckling bedöms enligt en mer generös regel än huvudregeln. Den 1 januari 2014 infördes också ett skatteincitament för forskning och utveckling (FoU) som ges i form av ett avdrag vid beräkningen av arbetsgivaravgifterna för personer som arbetar med forskning eller utveckling. Detta sammantaget gör att utskottet nu inte finner anledning att tillmötesgå motionsyrkandet om att utreda möjligheten för företag att avdragsgillt donera till lärosäten.

Mot bakgrund av detta avstyrker utskottet motionsyrkandena.

Konstinköp

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett förslag om att utreda en avdragsrätt för företags inköp av konst.

Jämför reservation 14 (C).

Motionen

I kommittémotion 2016/17:2950 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 5 föreslås att möjligheten att införa avdragsrätt för förstahandsinköp av konst för företag utreds. Det kan enligt motionärerna vara ett sätt att skapa en större marknad för ny konst utan statlig styrning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid tidigare behandling av förslag om förändrad avdragsrätt för konstinköp framhållit att företagens skatteregler inte i första hand bör utformas med tanke på att de ska fungera som ett indirekt stöd till konstnärlig verksamhet. Utskottet anser inte att det med anledning av vad som anförs i motionen finns något skäl till att göra en annan bedömning. Motionen avstyrks därmed.

Enskilda näringsidkares personliga friskvård

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om en översyn av reglerna om avdrag för friskvård för egna företagare.

Gällande rätt

Som skattefria personalvårdsförmåner räknas förmåner av mindre värde som riktar sig till all anställd personal och som består av enklare åtgärder för att skapa trivsel i arbetet eller liknande eller lämnas på grund av sedvänja inom det yrke eller den verksamhet som det är fråga om (11 kap. 11 och 12 §§ IL). Möjlighet till enklare slag av motion och annan friskvård räknas hit. Avdragsreglerna omfattar inte sådana utgifter för friskvård som en enskild näringsidkare har för egen räkning.

Motionerna

I motion 2016/17:365 av Rickard Nordin (C) yrkande 3 föreslås att regeringen ser över reglerna för vilka som får nyttja friskvårdsbidrag så att även egna företagare har möjlighet att göra avdrag för friskvård.

Även i motion 2016/17:3323 av Maria Plass m.fl. (M) föreslås att avdragsrätt för friskvård i enskild firma införs.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid upprepade tillfällen, senast våren 2016, avstyrkt motionsyrkanden om avdrag för enskilda näringsidkares privata friskvård. Utskottet har framhållit att reglerna om skattefrihet för personalvårdsförmåner är avsedda för anställd personal, vilket samtidigt innebär att en enskild näringsidkares personliga friskvård inte omfattas. Vissa andra slag av förmåner som är skattefria för anställda, t.ex. företagshälsovård, förebyggande behandling eller rehabilitering, kan dras av även om de utnyttjas personligen av en enskild näringsidkare. Avdragsrätten gäller utgifter för t.ex. rehabilitering som är nödvändig för att näringsidkaren ska kunna fortsätta sin verksamhet. Om utgifterna däremot inte är av denna karaktär betraktas de i skattehänseende som icke avdragsgilla privata levnadskostnader för näringsidkaren. Om avgifterna dras av i företaget kan detta leda till uttagsbeskattning. I vilka fall detta aktualiseras avgörs från fall till fall i rättstillämpningen.

Utskottet vidhåller sin tidigare inställning och avstyrker motionsyrkandena.

Reservationer

1. Företagande och investeringar, allmänna frågor, punkt 1 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Helena Bouveng (M), Cecilie Tenfjord-Toftby (M) och Lotta Finstorp (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3153 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) och avslår motionerna

2016/17:116 av Josef Fransson m.fl. (SD),

2016/17:119 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 4, 5 och 7,

2016/17:350 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 1,

2016/17:1196 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkande 8,

2016/17:1737 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 10,

2016/17:1943 av Hans Rothenberg m.fl. (M),

2016/17:1947 av Hans Rothenberg och Finn Bengtsson (båda M),

2016/17:1955 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkandena 1 och 2,

2016/17:2157 av Boriana Åberg (M),

2016/17:2450 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 14,

2016/17:2551 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkandena 1–4,

2016/17:2645 av Camilla Waltersson Grönvall (M),

2016/17:2659 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 2,

2016/17:2926 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkandena 1–3,

2016/17:2948 av Eskil Erlandsson och Anders Åkesson (båda C),

2016/17:3010 av Per Åsling (C),

2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 7 och

2016/17:3359 av Larry Söder (KD).

Ställningstagande

Konkurrenskraftsutredningen har utrett och jämfört konkurrenskraften i jordbruksnäringen med andra länder. Det är en viktig del i arbetet med att stärka svensk jordbruksnäring. I direktiven för utredningen slås fast att skatteområdet ligger utanför utredningens ansvarsområde. Samtidigt konstaterar utredningen att beskattningen av olika produktionsmedel är en faktor som i hög grad påverkar jordbruks- och trädgårdsnäringens konkurrenssituation. Även kostnaden för arbetskraft har stor betydelse för att

näringsen ska kunna växa. Att ha fungerande och konkurrenskraftiga villkor är mycket viktigt, framför allt inom en näringsgren där den internationella konkurrensen ökar. Därför behöver Konkurrenskraftsutredningen kompletteras. Skatters utformning och nivåer har en inverkan på konkurrenskraften hos olika näringar. Skatterna kan i många fall vara kostnadsdrivande för den enskilda näringsidkaren. Utredningen föreslår att beslut om nationella produktionsskatter ska föregås av en analys om effekter på hur konkurrenskraften påverkas.

För att få en mer komplett bild över vad som behöver förbättras är det viktigt att skattebördan för svenska lantbrukare jämförs med skattebördan för lantbrukare i andra länder och därmed sätts i ett internationellt perspektiv. Skattebördan är en del av konkurrenskraften, därför behöver de svenska skattereglerna som berör svenska lantbrukare ses över.

Med detta tillstyrker vi motion 2016/17:3153 och avstyrker övriga motionsyrkanden som behandlas i detta avsnitt.

2. Företagande och investeringar, allmänna frågor, punkt 1 (SD)

av Olle Felten (SD) och David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2016/17:116 av Josef Fransson m.fl. (SD),
2016/17:119 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 4, 5 och 7 samt
2016/17:2450 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 14 och
avslår motionerna
2016/17:350 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 1,
2016/17:1196 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkande 8,
2016/17:1737 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 10,
2016/17:1943 av Hans Rothenberg m.fl. (M),
2016/17:1947 av Hans Rothenberg och Finn Bengtsson (båda M),
2016/17:1955 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkandena 1 och 2,
2016/17:2157 av Borian Åberg (M),
2016/17:2551 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkandena 1–4,
2016/17:2645 av Camilla Waltersson Grönvall (M),
2016/17:2659 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 2,
2016/17:2926 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkandena 1–3,
2016/17:2948 av Eskil Erlandsson och Anders Åkesson (båda C),
2016/17:3010 av Per Åsling (C),

2016/17:3153 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M),
2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 7 och
2016/17:3359 av Larry Söder (KD).

Ställningstagande

Sverigedemokraterna vill införa ett system som ibland kallas innovationsboxar. Det innebär i praktiken finansiella lättnader för innovativa företag, vars omsättning baseras på nya tekniska produkter eller processer. Liknande system finns i flera EU-länder vars förutsättningar påminner om Sveriges, t.ex. Nederländerna och Belgien. Sverigedemokraternas vision är att detta stöd särskilt ska riktas till små svenska företag och generera ett incitament till att utveckla innovativa processer eller produkter. Vi är dock ödmjuka inför uppgiften att införa s.k. innovationsboxar då bl.a. de europeiska länderna har avsevärda skillnader när det gäller finansiella lättnader för patent, innovationer och immateriella rättigheter samt upphovsrätt och varumärken men även viss know-how och FoU i allmänhet. Vi ser även flera olika avdragsmöjligheter när det gäller direkta och indirekta stöd. Vi avser därmed att utreda möjligheten att införa finansiella lättnader för småbolag när det gäller innovativa processer och produkter.

Det utvecklade investeraravdraget syftar till att öka tillgången på riskvilligt kapital i mindre bolag och riktar sig i dag enbart till fysiska personer. Det innebär att den som köper aktier i mindre företag under vissa förutsättningar får göra ett avdrag för hälften av summan som investeras upp till 1,3 miljoner kronor.

Mot denna bakgrund tillstyrker vi motionerna 2016/17:116, 2016/17:119 yrkandena 4, 5 och 7 samt 2016/17:2450 yrkande 14, och avstyrker övriga motioner som behandlas i detta avsnitt i de aktuella delarna.

3. Företagande och investeringar, allmänna frågor, punkt 1 (C)

av Per Åsling (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2016/17:350 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 1,
2016/17:1955 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkandena 1 och 2,
2016/17:2948 av Eskil Erlandsson och Anders Åkesson (båda C) och
2016/17:3010 av Per Åsling (C) samt

avslår motionerna

2016/17:116 av Josef Fransson m.fl. (SD),
2016/17:119 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 4, 5 och 7,
2016/17:1196 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkande 8,
2016/17:1737 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 10,
2016/17:1943 av Hans Rothenberg m.fl. (M),
2016/17:1947 av Hans Rothenberg och Finn Bengtsson (båda M),
2016/17:2157 av Boriana Åberg (M),
2016/17:2450 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 14,
2016/17:2551 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkandena 1–4,
2016/17:2645 av Camilla Waltersson Grönvall (M),
2016/17:2659 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 2,
2016/17:2926 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkandena 1–3,
2016/17:3153 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M),
2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 7 och
2016/17:3359 av Larry Söder (KD).

Ställningstagande

Skattesystemet bör bli både enklare och mer transparent, särskilt för mindre bolag. Det är i små och växande företag som nya jobb skapas. Centerpartiet vill göra det enklare att starta och driva företag, och därför behöver skattesystemet uppmuntra till företagande och entreprenörskap.

De s.k. 3:12-reglerna för skatt på fåmansbolag sågs över under alliansregeringen men behöver bli ännu bättre för att gynna fåmansbolag. Vi vill att reglerna särskilt ska uppmuntra små växande företag med aktiva och arbetande ägare.

Den 1 november 2016 presenterades utredningen med en översyn av 3:12-reglerna. Det är angeläget att regeringen skyndsamt kommer med förslag som innebär en enklare beskattning genom 3:12-reglerna. Detta är inte minst angeläget för alla de företag som står inför generationsskiften. Generationsväxlingen i företagen måste underlättas, och dagens orättvisa skatteregler behöver ses över. Sveriges företagarkår är väldigt gammal, och vi går mot en stor utmaning med en generationsväxling. Då handlar det om att vi måste ha en mer rättvis och mer neutral beskattning. Dagens skattesystem premierar det anonyma ägandet på börsen, medan familjeföretag och småföretag har en högre beskattning. Därför behöver regeringen skyndsamt se över regelverket och de beskattningsfrågor som påverkar generationsskiften. Att själv äga sitt företag gör att människors drivkraft att få företaget att växa ökar; det är vi övertygade om. Därför är det viktigt att de regler som finns gynnar det s.k. personliga ägandet så att fler som jobbar i företagen kan bli ägare.

Utredningen om personaloptioner, den s.k. incitamentsutredningen, var Centerpartiet med och tillsatte. Det är välkommet att det nu antligen kommer konkreta förslag på hur skattereglerna för personaloptioner kan utformas. Detta är viktigt för att ge bra förutsättningar för våra snabbväxande startup-

företag att expandera och verka i Sverige. Regeringen har dragit frågan i långbänk, och förslaget som nu presenteras går inte tillräckligt långt. Dessutom innehåller förslaget en del onödiga begränsningar. Det är exempelvis onödigt krångligt att förslaget bara ska gälla vissa branscher. Regeringen behöver skyndsamt komma med förslag om ett nytt regelverk för personaloptioner.

I oktober 2014 överlämnade Skatteförenklingsutredningen sitt betänkande Förenklade skatteregler för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag (SOU 2014:68). I utredningen föreslås att det införs ett miljöanpassat skogsavdrag. I förslaget utmönstras rationaliseringsförvärv ur reglerna för skogsavdrag, och dagens skogsavdragsregler vid rationaliseringsförvärv föreslås i stället bli generella. Detta kan väntas leda till högre tillväxt eftersom avverkningar fortsättningsvis kan utföras på ett mer skogsekonomiskt sätt, då den yngre delen av den avverkningsmogna skogen i normalfallet kan förväntas få stå kvar under den mest intensiva tillväxtperioden i stället för att avverkas av skatteskal.

Förslaget kan således, utöver förenklingsvinster, väntas medföra positiva effekter för både miljömålet och avkastningsmålet inom skogspolitiken. Vidare väntas skattekrediterna inte öka, då avverkningarnas storlek bedöms minska. Regeringen bör därför se över möjligheten att införa ett miljöanpassat skogsavdrag.

Utredningen Förenklade skatteregler (SOU 2014:68) föreslog i oktober 2014 att bl.a. skogskonton och skogsskadekonton skulle fasas ut. Vi ser att det fortfarande är viktigt för den enskilda skogsägaren att på ett rimligt sätt kunna bruka sin skog och på så sätt kunna ta vara på den ekonomiska utdelning man varit med och byggt upp, ofta under flera decennier. Därför menar vi att utredningens förslag om att avskaffa skogskonton och skogsskadekonton inte ska genomföras.

I dagens skattesystem finns ett s.k. stickår som minskar den skattemässiga innehavstiden genom att samtliga fastigheter, såväl näringsfastigheter som privatbostadsfastigheter, vid längre innehav anses förvärvade vid en viss tidpunkt. Det gällande stickåret är 1952, och det ersatte 1914.

Utredningen Förenklade skatteregler (SOU 2014:68) föreslog i oktober 2014 bl.a. att stickåret skulle flyttas fram till 1996. Betydande förenklingsvinster uppkommer med ett sådant förslag, som dessutom kan dimensioneras så att skatteintäkterna behålls oförändrade. Centerpartiet anser att det är motiverat att förslaget om nytt stickår bryts ut från beredningen av Skatteförenklingsutredningens förslag och genomförs i förtid.

Jag tillstyrker därmed motion 2016/17:350 yrkande 1, motion 2016/17:1955 yrkandena 1 och 2, motion 2016/17:2948 samt motion 2016/17:3010 och avstyrker övriga motioner som behandlas i detta avsnitt i de aktuella delarna.

4. Företagande och investeringar, allmänna frågor, punkt 1 (V)

av Daniel Sestrajcic (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:1196 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkande 8 och

2016/17:1737 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 10 och

avslår motionerna

2016/17:116 av Josef Fransson m.fl. (SD),

2016/17:119 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 4, 5 och 7,

2016/17:350 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 1,

2016/17:1943 av Hans Rothenberg m.fl. (M),

2016/17:1947 av Hans Rothenberg och Finn Bengtsson (båda M),

2016/17:1955 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkandena 1 och 2,

2016/17:2157 av Boriana Åberg (M),

2016/17:2450 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 14,

2016/17:2551 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkandena 1–4,

2016/17:2645 av Camilla Waltersson Grönvall (M),

2016/17:2659 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 2,

2016/17:2926 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkandena 1–3,

2016/17:2948 av Eskil Erlandsson och Anders Åkesson (båda C),

2016/17:3010 av Per Åsling (C),

2016/17:3153 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M),

2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 7 och

2016/17:3359 av Larry Söder (KD).

Ställningstagande

Reglerna om fast driftsställe avgör om ett utländskt företag ska betala inkomstskatt i Sverige eller inte. I dag är reglerna hårt knutna till en bedömning av huruvida ett företag är etablerat på en exakt plats i Sverige eller inte. Företag som inte går att knyta till en exakt plats i Sverige kan därmed undgå skattskyldighet genom att ha sitt kontor utomlands, även om de bedriver omfattande verksamhet i Sverige. Det kan t.ex. röra sig om åkeriföretag, bemanningsföretag eller byggföretag. Detta öppnar för osund konkurrens och social dumpning.

Vänsterpartiet har vid upprepade tillfällen lagt fram förslag till riksdagen om att utreda huruvida inkomstskattelagens bestämmelser om fast driftsställe är ändamålsenligt utformade för att täcka in utländska företag som i stor

omfattning verkar i Sverige. Utskottet har avslagit dessa förslag, senast med hänvisning till OECD:s handlingsplan från 2015. En av punkterna i handlingsplanen handlar om att se över och harmonisera definitionen om fast driftsställe i OECD:s modellavtal. Utskottet förutsätter att regeringen tillsammans med OECD fortsätter detta arbete och finner det därför inte nödvändigt att se över reglerna om fast driftsställe i inkomstskattelagen (bet. 2015/16:SkU29). Vänsterpartiet delar inte utskottets ställningstagande och väljer därför att återigen lägga fram partiets förslag. Det bör därför utredas om inkomstskattelagens bestämmelser om fast driftsställe är ändamålsenligt utformade för att täcka in utländska företag som i stor omfattning verkar i Sverige. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Inom tillverkningsindustrin har globaliseringen bidragit till att verksamheter med högt förädlingsvärde har fått allt större andelar. Inom basindustrin går t.ex. exporten från massa och malm mot mer avancerade pappersprodukter och specialstål. Samtidigt har högteknologiska branscher inom t.ex. kemi, läkemedel och maskinindustri växt i betydelse, och vissa branscher, som varvs- och textilindustrin, har i princip försvunnit. Parallellt med denna utveckling har den privata tjänstesektorn vuxit kraftigt och har under de senaste tio åren svarat för merparten av den svenska ekonomins sammanlagda sysselsättningstillväxt.

En ökad förädlingsgrad inom industrin i Sverige skulle både möjliggöra fler arbetstillfällen och öka värdet av exportprodukterna. Det vore därför positivt med en högre förädlingsgrad av produkter i landet. Regeringen bör därför tillsätta en utredning med uppdrag att studera möjligheten att skattemässigt gynna företag inom basindustrin som väljer att förlägga förädlingen av råvarorna till Sverige. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Jag tillstyrker mot denna bakgrund motion 2016/17:1196 yrkande 8 samt motion 2016/17:1737 yrkande 10, och avstyrker övriga motioner som behandlas i detta avsnitt i de aktuella delarna.

5. Företagande och investeringar, allmänna frågor, punkt 1 (KD)

av Larry Söder (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:2551 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkandena 1–4,

2016/17:2659 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 2 och

2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 7 och avslår motionerna
2016/17:116 av Josef Fransson m.fl. (SD),
2016/17:119 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkandena 4, 5 och 7,
2016/17:350 av Emil Källström m.fl. (C) yrkande 1,
2016/17:1196 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkande 8,
2016/17:1737 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 10,
2016/17:1943 av Hans Rothenberg m.fl. (M),
2016/17:1947 av Hans Rothenberg och Finn Bengtsson (båda M),
2016/17:1955 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkandena 1 och 2,
2016/17:2157 av Boriana Åberg (M),
2016/17:2450 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 14,
2016/17:2645 av Camilla Waltersson Grönvall (M),
2016/17:2926 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) yrkandena 1–3,
2016/17:2948 av Eskil Erlandsson och Anders Åkesson (båda C),
2016/17:3010 av Per Åsling (C),
2016/17:3153 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) och
2016/17:3359 av Larry Söder (KD).

Ställningstagande

En statlig utredning har föreslagit att skogskontot och skogsskadekontot avskaffas (SOU 2014:68). I stället föreslås dessa ersättas med en typ av avsättningsfond: företagsfond. Kristdemokraterna tillbakavisar detta förslag. Utredningens förslag innebär en klar försämring för skogsbruket. Skogskontot och skogsskadekontot behövs eftersom skogsbruket har specifika förutsättningar i och med skogens långsamma tillväxttakt. Därför ska skogskontot och skogsskadekontot finnas kvar i skattelagstiftningen.

I dag är skogskontot och skogsskadekontot knutna till den fysiska personen. De kan inte överlåtas mellan generationer genom arv eller gåva. Kontot måste upplösas när innehavaren avlider. Detta är ett problem vid generationsskiften, särskilt för den som fått sin skog nedblåst. Regeringen bör därför utreda möjligheten att utan beskattning överföra skogskonto och skogsskadekonto mellan generationer genom arv och gåva.

Avdrag för avsättning till ersättningsfond enligt inkomstskattelagen 31 kap. får bl.a. göras om en näringsidkare får ersättning för en skada som orsakats av en brand eller någon annan olyckshändelse på marken. En sådan skada är stormfällning av skog. Bakgrunden till reglerna om ersättningsfond är en önskan att extraordinära intäkter, t.ex. vid olika former av skadefall, inte ska beskattas direkt utan i stället kunna återinvesteras i näringsverksamheten utan skattebortfall. Emellertid är det alltså bara ersättningen för skada, men inte likviden från försäljning av den skog som kunnat räddas, som får avsättas till ersättningsfonden. Detta skapar problem i samband med en så omfattande stormfällning som det var fråga om i samband med orkanen Gudrun

härjningar 2005. Regeringen bör utreda möjligheten att avsätta även virkeslikvider till ersättningsfond.

Naturvårdsavtal är ett civilrättsligt avtal som kan tecknas mellan markägare och staten eller en kommun. Syftet med ett naturvårdsavtal är att utveckla och bevara de naturvärden som redan finns. Naturvårdsavtal kan tecknas såväl för områden som behöver utvecklas fritt som för sådana där det behövs en naturvårdande skötsel för att naturvärdena ska bestå och utvecklas. Naturvårdsavtal kan tecknas för en tid av från ett år och som längst 50 år. Utbetalningen av den ekonomiska ersättningen för avtalet kan delas upp i upp till fem år. Eftersom löptiden för avtalet ofta är betydligt längre än den tid som utbetalningarna görs, bör möjligheten utredas att avsätta ersättningen från naturvårdsavtal till ett skogskonto.

Det är av största vikt att kommunerna ger en god och snabb service till enskilda och företag. Handläggningstidernas längd måste särskilt beaktas. Det arbete som görs i Regeringskansliet och hos myndigheter med att ”landsbygds-säkra” beslut behöver utvecklas och tydliggöras för att åstadkomma faktiska resultat och förbättringar för landsbygden. En rad åtgärder behövs för att stimulera tillväxt inom besöks- och konferensnäringarna. Att minska regelbördan och förbättra skattesituationen för besöksnäringen är en viktig del i detta.

I Skatteförenklingsutredningens förslag till regeringen 2014 föreslogs att skogskontot ska tas bort. Många skogsägare är beroende av skogskontot då det ger möjlighet till en jämnare affärscykel, genom att 60 procent av skogsinkomsterna kan sparas för att betala för framtida kostnader som skogsvård eller andra investeringar. Kristdemokraterna anser att möjligheten för skogsägare att skjuta upp skatten bör kvarstå.

Jag tillstyrker därmed motion 2016/17:2551 yrkandena 1–4, motion 2016/17:2659 yrkande 2 samt motion 2016/17:3353 yrkande 7, och avstyrker övriga motionsyrkanden i detta avsnitt.

6. Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag, punkt 2 (C)

av Per Åsling (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2016/17:3032 av Per Åsling (C) och avslår motion 2016/17:3270 av Penilla Gunther (KD) yrkande 2.

Ställningstagande

Landets största småföretagargrupp är de enskilda näringsidkarna. Det finns även ganska många handelsbolag som ägs av fysiska personer. Eftersom de även utgör landets minsta företag är det av stor vikt att beskattningsreglerna är så enkla som möjligt.

Utredningen Förenklade skatteregler (SOU 2014:68) föreslog i oktober 2014 bl.a. stora förenklingar i denna företagargrups skatteregler. Huvuddragen i dessa förslag kan beskrivas som en ny och reformerad neutral företagsbeskattning med förenklingar bl.a. i reglerna om räntefördelning, periodiseringsfond och expansionsfond. Det här är lagregler som Lagrådet betecknat som så komplicerade att det är på gränsen till det acceptabla. Förslaget bereds nu i Regeringskansliet. Centerpartiet har tidigare fört fram att utredningens delförslag om slopande av skogskonto inte ska genomföras. Utredningen har inte i tillräckligt hög grad tagit hänsyn till de särskilda omständigheter som utmärker verksamhet inom jord- och skogsbruket. Det innebär att förslaget behöver omarbetas men förändrar inte det faktum att huvuddragen i den reformerade företagsbeskattningen har stora förtjänster, inte minst ur förenklingssynpunkt.

Utredningen om en översyn av de s.k. 3:12-reglerna presenterade i november sitt förslag om reformering av motsvarande regler för de som valt att driva sitt företag genom ett aktiebolag (fåmansföretag). Centerpartiet anser att det är angeläget att de nya 3:12-reglerna samordnas med Företagsskattekommitténs förslag om minskat ränteavdrag och sänkt bolagsskatt. Det är även mycket viktigt att Skatteförenklingsutredningens förslag genomförs och samordnas med de kommande reglerna för aktiebolag.

Mot denna bakgrund tillstyrker jag motion 2016/17:3032 och avstyrker motion 2016/17:3270 yrkande 2.

7. Förutsättningar för generationsskiften i fåmansföretag, punkt 3 (M, C, L, KD)

av Per Åsling (C), Maria Malmer Stenergard (M), Helena Bouveng (M), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Lotta Finstorp (M), Mathias Sundin (L) och Larry Söder (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3402 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD) och
avslår motion
2016/17:3270 av Penilla Gunther (KD) yrkande 1.

Ställningstagande

Familjeföretag och ägarledda företag bidrar till långsiktighet. Många gånger erbjuder de ett engagemang i staden eller bygden och ger därför stora värden utöver de jobb de skapar. Vi vill förbättra förutsättningarna för generationsskiften så att den som säljer sitt företag till sina barn inte missgynnas. Ett tilltagande konkurrenstryck och ett behov av fler växande företag ställer krav på Sverige att ständigt sträva efter ett gynnsamt företagsklimat som uppmuntrar till entreprenörskap och innovationer. Även i linje med detta är det önskvärt att regler kontinuerligt ses över och förbättras. Dagens regler kring generationsskiften i fåmansbolag riskerar att försvåra generationsskiften. Skatteeffekterna kan bli stora och riskerar att såväl fördröja motiverade generationsskiften som försämra hur kapital i bolag används.

År 2014 gav alliansregeringen en särskild utredare i uppdrag att se över reglerna för beskattning vid ägarskiften i fåmansbolag för att göra dem mer ändamålsenliga. Den nuvarande regeringen har dock förlängt uppdragstiden och gett tilläggsdirektiv som skulle kunna leda till att den skattemässiga situationen för ägarna av bolagen försämras. Det finns skäl att se över fåmansbolagsreglerna, men inte på ett sätt som försämrar villkoren för jobb, tillväxt och entreprenörskap. Utredningens ursprungliga uppdrag bör därför värnas.

Med detta tillstyrker vi motion 2016/17:3402 och avstyrker motion 2016/17:3270 yrkande 1.

8. Kapitalvinst vid fastighetsförsäljning, punkt 4 (SD)

av Olle Felten (SD) och David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2016/17:2590 av Olle Felten m.fl. (SD) och avslår motionerna 2016/17:532 av Sten Bergheden (M), 2016/17:1369 av Jimmy Ståhl (SD), 2016/17:1552 av Tina Ghasemi (M) yrkande 2, 2016/17:1877 av Margareta Cederfelt (M), 2016/17:2405 av Mikael Eskilander och Sara-Lena Bjälkö (båda SD), 2016/17:2647 av Camilla Waltersson Grönvall (M), 2016/17:3118 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 1 och 2016/17:3264 av Anti Avsan och Isabella Hökmark (båda M) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Kapitalbeskattningen vid försäljning av småhusfastigheter, ägarlägenheter och bostadsrätter bygger på en beräkningsmodell som missgynnar de som ägt sin bostad länge. Man får i praktiken betala en straffskatt på sitt kapital för att man har ägt sin bostad, och den ökar ju längre period man ägt bostaden. I dagligt tal kallas detta ”flyttskatt”. Denna orättvisa strider mot ovanstående princip.

Dagens orättvisa reavinstbeskattning skapar problem genom att kraftigt dämpa omflyttningstakten, då nettovinsten från en försäljning av en villa ofta inte räcker till att betala för t.ex. ett mindre radhus eller en bostadsrätt i de områden säljaren vill bo i. Resultatet blir att man i stället bor kvar, eftersom man inte anser sig ha råd att flytta. En rimlig och rättvis lösning på problemet är att värdesäkra beräkningsunderlaget vid beräkning av reavinsten vid en försäljning. Det skulle skapa positiva incitament som gynnar en önskvärd ökning av bostadsbyte för de aktuella grupperna.

Orättvisorna i dagens beräkning av reavinsten vid en försäljning av en bostad består av den nedvärdering som görs av inköpsvärdet och värdet på löpande tillbyggen, reparationer och underhåll i förhållande till försäljningsvärdet. Orättvisorna innebär att skattesystemet missgynnar ett långvarigt ägande i förhållande till kortsiktiga och spekulativa bostadsaffärer. Samtidigt innebär dagens sätt att beskatta reavinsten från bostadsförsäljningar en konfiskation av privat kapital. Beskattningen slår olika beroende på hur länge bostaden har varit i säljarens ägo innan den säljs. Den ökade skatten beror på att det faktiska inköpsvärdet och kostnaderna för substantiella reparationer som genomförts ett antal år innan försäljningen, urholkas genom att dessa inte värdesäkras efter utvecklingen av konsumentprisindex. Effekten förstärks ytterligare genom att den kommunala fastighetsavgiften drabbar äldre fastigheter mer än nyare.

Tillrätaläggandet av de orättvisa beskattningseffekterna, som generellt sett drabbar äldre, bidrar också till att öka rörligheten på bostadsmarknaden. Många äldre avstår i dag från att sälja sitt hus och skaffa sig ett mindre boende på ålderns höst till viss del på grund av skatteeffekten. Detta förslag undanröjer stora delar av detta problem och kommer därför att bidra till att öka omsättningen av småhusfastigheter, vilket också är en viktig aspekt av reservationens intentioner. Vi föreslår därför att en utredning snarast möjligt ges i uppdrag att utarbeta ett förslag om inflationskyddad reavinstberäkning vid försäljning av bostadsfastigheter och bostadsrätter.

Vi tillstyrker därmed motion 2016/17:2590 och avstyrker övriga motioner som behandlas i detta avsnitt i de aktuella delarna.

9. Kapitalvinst vid fastighetsförsäljning, punkt 4 (C)

av Per Åsling (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3118 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 1 och avslår motionerna

2016/17:532 av Sten Bergheden (M),

2016/17:1369 av Jimmy Ståhl (SD),

2016/17:1552 av Tina Ghasemi (M) yrkande 2,

2016/17:1877 av Margareta Cederfelt (M),

2016/17:2405 av Mikael Eskilanderesson och Sara-Lena Bjälkö (båda SD),

2016/17:2590 av Olle Felten m.fl. (SD),

2016/17:2647 av Camilla Waltersson Grönvall (M) och

2016/17:3264 av Anti Avsan och Isabella Hökmark (båda M) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Vi vill att det byggs fler bostäder i hela landet och att fler ska få möjlighet att äga sin bostad. Det ska vara möjligt för fler att få ett förstahandskontrakt på en hyresrätt, även i våra större städer. Det kräver flexiblare byggregler, förändrade skatter, incitament för flytt och ägande samt ökad rörlighet på hyresmarknaden.

I flera år har EU-kommissionen, IMF och OECD varnat för en svensk bostadsbubbla. Rekommendationerna från dessa institutioner är att Sverige ser över ränteavdragen, fastighetsskatten och den reglerade hyresmarknaden. Hushållen i Sverige har i genomsnitt hög skuldsättning i förhållande till sina inkomster. Ett anpassat regelverk som gynnar sparande och en sund amorteringskultur kunde bromsa prisutvecklingen på bostadsmarknaden och förhindra en bostadsbubbla. Därför vill vi se en översyn av beskattningen för att köpa, äga och sälja sin bostad. En sådan översyn kunde bl.a. utreda möjligheten att långsiktigt och stegvis trappa ned ränteavdraget och stegvis sänka reavinstskatten och andra flyttskatter.

Jag tillstyrker därmed motion 2016/17:3118 yrkande 1 och avstyrker övriga motioner i detta avsnitt i de aktuella delarna.

10. Rän-teavdrag samt skattereduktion för underskott av kapital, punkt 5 (V)

av Daniel Sestrajcic (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:200 av Daniel Sestrajcic m.fl. (V) och
avslår motionerna
2016/17:615 av Susanne Eberstein och Ingemar Nilsson (båda S),
2016/17:1150 av Catharina Bråkenhielm (S),
2016/17:1570 av Jörgen Andersson (M) yrkandena 1 och 2,
2016/17:1788 av Fredrik Schulte (M),
2016/17:2153 av Sten Bergheden (M),
2016/17:2420 av Mikael Eskilandersson och Sara-Lena Bjälkö (båda SD) och
2016/17:2750 av Erik Bengtzboe (M).

Ställningstagande

Rän-teavdragen kostar statskassan ca 30 miljarder kronor per år. Kostnaderna förväntas dessutom stiga framöver i takt med att ränteläget normaliseras. Det är med andra ord stora belopp som undandras statsbudgeten och som hade kunnat användas för andra, mer angelägna, ändamål. Rän-teavdragen har därtill en dålig fördelningsmässig och geografisk profil, där 85 procent av rän-teavdragen går till den rikare hälften av hushållen och mest går till hushåll i storstäderna. Till detta ska läggas att rän-teavdragen bidrar till att blåsa upp bostadspriserna och därmed hushållens skuldsättning, vilket kan hota den finansiella stabiliteten.

Mot denna bakgrund föreslår Vänsterpartiet att en utredning tillsätts som ska se över rän-teavdragen utifrån olika aspekter. Utredningen ska analysera rän-teavdragens fördelningspolitiska och regionalpolitiska effekter, och den ska också studera rän-teavdragens effekter på bopriserna och hushållens skuldsättning. I uppdraget ska ingå att ta fram olika modeller för en nedtrappning av rän-teavdraget.

Vad som ovan anförs om att tillsätta en utredning som ser över rän-teavdragen bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen. Jag tillstyrker därmed motion 2016/17:200 och avstyrker övriga motioner i detta avsnitt i de aktuella delarna.

11. Fastighetsskatt på elproduktion, punkt 6 (SD)

av Olle Felten (SD) och David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:1772 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) yrkande 18 och

2016/17:2898 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) yrkande 4.

Ställningstagande

Vindkraften har i dag en reducerad fastighetsskatt och betalar enbart 0,2 procent, i stället för den normala industrifastighetsskatten om 0,5 procent. Skatteverket har dock sedan tidigare meddelat i ett ställningstagande att fastighetsskatten för en elproduktionsenhet med vindkraftverk är lägre än för övriga elproduktionsenheter, vilket kan vara ett statligt stöd (otillåtet statsstöd) enligt artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Fastighetsskatten för en elproduktionsenhet med vindkraftverk får därför endast beräknas med den lägre skattesatsen (0,2 procent) om takbeloppet (200 000 euro för en period om tre beskattningsår) inte överskrider, enligt kommissionens förordning om stöd av mindre betydelse.

För att inte snedvrider konkurrensen mellan de olika kraftslagen och undanröja administration för efterlevnaden av statsstödsreglerna menar vi att fastighetsskatten på vindkraftverk ska justeras till den nivå som råder för övriga industrifastigheter, vilket även är den nivå som råder för exempelvis kärnkraft- och kraftvärmeverk.

Vi tillstyrker därmed motion 2016/17:1772 och motion 2016/17:2898 i de aktuella delarna.

12. Boendebeskattning, punkt 7 (SD)

av Olle Felten (SD) och David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3351 av Roger Hedlund och Mikael Eskilander (båda SD) yrkandena 10 och 14 samt

avslår motionerna
2016/17:696 av Amir Adan (M),
2016/17:960 av Hanna Westerén och Marie Granlund (båda S),
2016/17:1507 av Margareta Cederfelt (M),
2016/17:1554 av Lars-Arne Staxäng och Finn Bengtsson (båda M) yrkandena 1 och 3,
2016/17:2214 av Catharina Bråkenhielm m.fl. (S) yrkande 1,
2016/17:2366 av Sara-Lena Bjälkö (SD),
2016/17:2411 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 4 och 5,
2016/17:2421 av Mikael Eskilandersson och Sara-Lena Bjälkö (båda SD),
2016/17:2516 av Markus Wiechel och Johan Nissinen (båda SD) yrkande 5,
2016/17:2731 av Erik Bengtzboe (M),
2016/17:3347 av Caroline Szyber m.fl. (KD) yrkande 43 och
2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 9.

Ställningstagande

Byggklar mark som står obebyggd förekommer i stor skala och är en av orsakerna till att det byggs mindre än vad det finns möjlighet till. För att kommunerna ska kunna ställa krav på att marken bebyggs efter försäljning behöver möjligheten förstärkas genom lagstöd. Detta syftar till att öka byggandet och motverka att byggbolag och markägare sitter på byggklar mark. Därmed kan kommuner snabba på processen från försäljning av byggklar mark till färdigbyggd byggnad. Vi föreslår att regeringen utreder frågan om beskattning av byggklar mark.

Med dagens system saknas möjligheten att avsätta obeskattade medel till framtida underhåll. För att skapa förutsättningar att hålla hyrorna nere ska skattefria underhållsfonder möjliggöras, för att finansiera framtida renoveringar. Detta bör gälla enskilt ägda och kommunägda bostadsföretag. Med detta tillstyrker vi motion 2016/17:3351 yrkandena 10 och 14 samt avstyrker övriga motioner i detta avsnitt i de aktuella delarna.

13. Boendebeskattning, punkt 7 (KD)

av Larry Söder (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2016/17:3347 av Caroline Szyber m.fl. (KD) yrkande 43 och
2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 9 och
avslår motionerna

2016/17:696 av Amir Adan (M),
2016/17:960 av Hanna Westerén och Marie Granlund (båda S),
2016/17:1507 av Margareta Cederfelt (M),
2016/17:1554 av Lars-Arne Staxäng och Finn Bengtsson (båda M) yrkandena 1 och 3,
2016/17:2214 av Catharina Bråkenhielm m.fl. (S) yrkande 1,
2016/17:2366 av Sara-Lena Bjälkö (SD),
2016/17:2411 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 4 och 5,
2016/17:2421 av Mikael Eskilandersson och Sara-Lena Bjälkö (båda SD),
2016/17:2516 av Markus Wiechel och Johan Nissinen (båda SD) yrkande 5,
2016/17:2731 av Erik Bengtzboe (M) och
2016/17:3351 av Roger Hedlund och Mikael Eskilandersson (båda SD) yrkandena 10 och 14.

Ställningstagande

Den 1 januari 2008 avskaffade regeringen på kristdemokratiskt initiativ den statliga fastighetsskatten. Fastighetsskatten var oförutsägbar och beskattade värden som inte motsvarades av några löpande inkomster. Detta bidrog till att många människor upplevde en växande oro för möjligheten att kunna bo kvar i sitt hus. Med ett bostadsområdes växande popularitet bidrog fastighetsskatten till socioekonomisk segregation då de som inte längre hade råd med skatten tvingades flytta. Skatten slog blint och var ett exempel på en illegitim skatt som saknade förankring i folkdjupet. Trots att fastighetsskatten har bytts mot en kommunal fastighetsavgift finns taxeringsvärdessystemet fortfarande kvar och skapar krångel för enskilda småhusägare. Därmed finns också den struktur kvar som skulle kunna användas för att återinföra det gamla fastighetsskattesystemet. I dag finns liten anledning att behålla taxeringsvärdessystemet, varför vi föreslår att det avskaffas.

Bostadstaxeringsutredningen lämnade sitt betänkande till regeringen i augusti 2012. Denna lade fram två förslag: ett om hur taxeringssystemet kan avvecklas och ett om hur systemet kan förenklas. Avvecklingsförslaget innebär att fastighetstaxeringen avskaffas för bostäder och lantbruksenheter och följaktligen att den löpande beskattningen inte längre kan beräknas utifrån taxeringsvärden. Utredningen föreslår därför en ny modell för att beräkna den kommunala fastighetsavgiften och den statliga fastighetsskatten, utifrån storleken av byggnaden respektive marken, alltså antalet kvadratmeter, med vissa maxbelopp. Kristdemokraterna anser inte att denna modell är optimal utan vill komplettera utredningen för att hitta ett system som blir mer rättvist.

Jag tillstyrker därmed motion 2016/17:3347 yrkande 43 samt motion 2016/17:3353 yrkande 9 och avstyrker övriga motioner som behandlas i detta avsnitt i de aktuella delarna.

14. Avdrag för sponsring, representation, gåvor och forskning, punkt 9 (C)

av Per Åsling (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3038 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 8 och avslår motion

2016/17:2479 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 2.

Ställningstagande

Centerpartiet tror att konkurrens ökar kvaliteten och verkar för en mångfald av små och stora lärosäten i hela landet. Centerpartiet välkomnar även etableringen av internationella lärosäten och fler privata initiativ. Regelverket kring etablering måste förenklas och samordnas bättre. Exempelvis krävs det i dag stora investeringar av lärosätet för att ens kvalificera sig för ett tillstånd, investeringar som det är svårt att göra när det inte är säkert att tillstånd kommer att ges.

Lärosätena ska bli mer autonoma, och mer makt måste flyttas från politikerna till professionen. Det är professionen som bäst känner till verksamheten och vad den behöver för att utvecklas. För att stärka lärosätenas ekonomi och möjliggöra satsningar på verksamheten bör donationer göras avdragsgilla.

Jag tillstyrker mot denna bakgrund motion 2016/17:3038 yrkande 8 och avstyrker motion 2016/17:2479 yrkande 2.

15. Konstinköp, punkt 10 (C)

av Per Åsling (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:2950 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 5.

Ställningstagande

Sverige har framgångsrika kreativa och kulturella näringar, och det finns stor tillväxtpotential. Ökat samspel i kulturfrågor mellan politik, näringsliv och engagerade eldsjälar kan skapa ökade förutsättningar för jobb liksom för lokal och regional utveckling, attraktivitet och turism, kunskapsutveckling och nya exportframgångar. Engagemang som frodas i kulturliv, civilsamhälle och debatt är kitt som fogar samman samhället. I vår vision har alla – oavsett bostadsort, bakgrund, funktionsnedsättning eller livssituation – möjligheter att delta i ett kulturliv som rymmer både professionellt buren kultur och amatörers skapande. Sverige blir ett alltmer mångkulturellt land, och detta skapar nya möjligheter. Kultur stärker självförtroende och gör att fler tar till vara yttrandefriheten. Det i sin tur stärker delaktigheten och demokratin i vårt samhälle.

Vi vill utreda möjligheten att införa avdragsrätt för förstahandsinköp av konst för företag. Det kan vara ett sätt att skapa en större marknad för ny konst utan statlig styrning. Därmed tillstyrker jag motion 2016/17:2950 i den aktuella delen.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2016/17

2016/17:116 av Josef Fransson m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda införandet av innovationsboxar och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:119 av Josef Fransson m.fl. (SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten för juridiska personer att använda investeraravdraget och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka nivån på investeraravdraget och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beräkningen av avgiftsunderlaget för investeringssparkonton snarast ska återställas till den ursprungliga nivå som gällde vid införandet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:200 av Daniel Sestrajcic m.fl. (V):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska tillsätta en utredning som ser över ränteavdragen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:350 av Emil Källström m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt se över beskattningen av företag och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:365 av Rickard Nordin (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ändringar i reglerna för vilka som omfattas av friskvårdsbidrag och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:532 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att tillsätta en utredning som ser över möjligheterna att ta bort eller minska kapitalvinstbeskattningen vid bostadsflytt och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:615 av Susanne Eberstein och Ingemar Nilsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att gradvis trappa ned dagens ränteavdrag och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:696 av Amir Adan (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det kostnadsfritt att skriva in ytterligare ägare i en fastighet i efterhand och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:960 av Hanna Westerén och Marie Granlund (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en rättvis bostadsmarknad och vikten av att se över hur neutrala och rättvisa skattevillkor mellan upplåtelseformerna kan uppnås och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1150 av Catharina Bråkenhielm (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över ränteavdragen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1196 av Ali Esbati m.fl. (V):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör utredas om inkomstskattelagens bestämmelser om fast driftsställe är ändamålsenligt utformade för att täcka in utländska företag som i stor omfattning verkar i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:1369 av Jimmy Ståhl (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett borttagande av vinstskatt vid småhusförsäljning och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1507 av Margareta Cederfelt (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en enhetlig kostnad för lagfart och inteckning och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1552 av Tina Ghasemi (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reavinstskatten måste ses över och på sikt sänkas och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1554 av Lars-Arne Staxäng och Finn Bengtsson (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bevara nuvarande fastighetsskattesystem och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att avskaffa taxeringssystemet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1570 av Jörgen Andersson (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över vilken effekt en sänkning av taknivån på 100 000 kronor i ränteavdrag med 30 procents subsidier skulle få för hushållen och för samhällsekonomin och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över vilken effekt en sänkning av subsidierna med 21 procent därutöver kan få för hushållen och samhällsekonomin och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1737 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att studera möjligheten att skattemässigt gynna företag inom basindustrin som väljer att förlägga förädlingen av råvarorna till Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:1772 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD):

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att justera fastighetsskatten för vindkraft till den normala industrifastighetsskatten och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1788 av Fredrik Schulte (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att fasa ut och på sikt avskaffa ränteavdragen till förmån för sänkta inkomstskatter och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1877 av Margareta Cederfelt (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ökad rörlighet på bostadsmarknaden utan reavinstbeskattning och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1943 av Hans Rothenberg m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över möjligheterna att utöka och utveckla investeraravdraget så att det även omfattar investerare som har sitt kapital knutet i bolag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:1947 av Hans Rothenberg och Finn Bengtsson (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till hållbarhetsbonus och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1955 av Eskil Erlandsson m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till införande av ett miljöanpassat skogsavdrag och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i ett övergångsskede mellan nuvarande och kommande system behålla skogskonto och skogsskadekonto och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2153 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda möjligheten att successivt ta bort ränteavdragen på bostäder och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2157 av Boriana Åberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en reformering av skattesystemet vid företagsbeskattning och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2214 av Catharina Bråkenhielm m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hyresskatten och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2366 av Sara-Lena Bjälkö (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att systemet med fastighetsavgift bör utredas för att i framtiden ändra förutsättningarna så att det blir attraktivare att bosätta sig och att etablera sig i glesbygden genom lägre fastighetsavgift i glesbygden jämfört med städer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:2405 av Mikael Eskilandersson och Sara-Lena Bjälkö (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda inläsningseffekterna av reavinstskatten på bostäder och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2411 av Markus Wiechel (SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att klassa studentbostäder som elevhem och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om beskattning av studentkorridorer och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2420 av Mikael Eskilandersson och Sara-Lena Bjälkö (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa ränteavdragen och återföra medel till hushållen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2421 av Mikael Eskilandersson och Sara-Lena Bjälkö (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa den kommunala fastighetsavgiften och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2450 av Anders Forsberg m.fl. (SD):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skogskontot och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2479 av Mikael Oscarsson (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur gåvoskatteavdraget kan utvecklas så att exempelvis även företag kan ge ideella gåvor avdragsgillt och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2516 av Markus Wiechel och Johan Nissinen (båda SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skattefria underhållsfonder och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2551 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skogskonto och skogsskadekonto ska finnas kvar och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att överlåta skogskonto och skogsskadekonto genom arv eller gåva och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att stormskogslikvid ska kunna avsättas till ersättningsfond och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska vara möjligt att avsätta ersättningen som ges för naturvårdsavtal, naturreservat och dylikt till en periodiseringsfond, i likhet med dagens skogskonton, och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2590 av Olle Felten m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förändra villkoren för reavinstbeskattningen vid försäljning av bostadsfastigheter och bostadsrätter för att uppnå en rättvis beskattning och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2632 av Annika Lillemets och Valter Mutt (båda MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram förslag på ett återinförande av arvsskatt, eventuellt kompletterad med en återinförd gåvoskatt, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram förslag på ett återinförande av förmögenhetsskatt och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2645 av Camilla Waltersson Grönvall (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att göra det lika lönsamt att investera i kompetensutveckling som i maskiner och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2647 av Camilla Waltersson Grönvall (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över gällande lagstiftning i syfte att åstadkomma en likvärdig behandling vid kapitalvinstbeskattning av bostäder och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2659 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska regelbördan och se över skattesituationen för besöksnäringen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2731 av Erik Bengtzboe (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga ett avskaffande av stämpelskatten vid fastighetsköp och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2750 av Erik Bengtzboe (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att göra CSN-lånen avdragsgilla inom ramen för ränteavdraget och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2898 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD):

4. Riksdagen beslutar att punkten f i 3 § lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt tas bort.

2016/17:2926 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka tillgången till riskkapital och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa entreprenörskonton och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa generösare riskkapitalavdrag och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2948 av Eskil Erlandsson och Anders Åkesson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att behålla skogskonto och skogsskadekonto i sin nuvarande form och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2950 av Per Lodenius m.fl. (C):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa avdragsrätt för förstahandsinköp av konst för företag och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3010 av Per Åsling (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införande av ett nytt stickår och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3032 av Per Åsling (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införande av förenklade skatteregler för enskilda näringsidkare och fysiska delägare i handelsbolag och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3038 av Fredrik Christensson m.fl. (C):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att donationer till lärosäten från näringsliv och privatpersoner görs avdragsgilla och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3118 av Ola Johansson m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över beskattningen på att köpa, äga och sälja sin bostad och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3153 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av skatteregler som berör svenska lantbrukare, inklusive en jämförelse med konkurrerande länder, och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3264 av Anti Avsan och Isabella Hökmark (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till en översyn av reglerna om beskattning av fysiska personers kapitalvinst vid försäljning av en permanentbostad och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda eventuella negativa konsekvenser som den nuvarande eviga reavinstbeskattningen medför i ett EU-perspektiv, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:3270 av Penilla Gunther (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i översynen av de nuvarande 3:12-reglerna särskilt ta i beaktande att hinder för ägarskiftet med överlåtelse till närstående inom familjeägda företag bör tas bort och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i översynen av de nuvarande 3:12-reglerna särskilt ta i beaktande att en enklare beskattning av fåmansbolag bör åstadkommas och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3323 av Maria Plass m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa avdragsrätt för friskvård i enskild firma och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3347 av Caroline Szyber m.fl. (KD):

43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa taxeringsvärdessystemet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3351 av Roger Hedlund och Mikael Eskilander (båda SD):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda frågan om beskattning av byggklar mark och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skattefria underhållsfonder och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3353 av Larry Söder m.fl. (KD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjligheten för skogsägare att skjuta upp skatten bör kvarstå och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att komplettera utredningen om att avveckla fastighetstaxeringssystemet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3359 av Larry Söder (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda konsekvenserna av att införa ett grundavdrag för juridiska personer och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3402 av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för generationsskiften och tillkännager detta för regeringen.